SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
MAIN OFFICE
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXXI — PENKTADIENIS, SAUSIO-JANUARY 26 D., 1945 M. — No 4

Gruožai

Rašo V. G.

MŪSŲ ATSTOVAS Į ŠVEDIJĄ
1945 IR 1814 METAI
"AŠ NEKAPITULIUOSIU!"

Jau esame girdėję, jog su atbėgusiais į Švediją Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonėmis ne viskas yra tvarkoje. Be kasdieninių vargų ir rūpesnių prisideda jau ir baimė, kad nepatektų atgal į sovietiškas rankas. Švedų valdžios elgesys, įsileidžiant į pabėgėlių stovyklas bolševikų agentus, nieko gero nepranašauja.

Kadangi tai yra labai rimtas klausimas, tai Amerikos lietuvių organizuotos grupės turėtų pasirūpinti kuogreičiausiai pasiųsti į Švediją savo atstovą, kuris galėtų atlikti dvejopą misiją. Viena, tai susipažintų vietoje su šelpimo problemomis, o antra — atsikreiptų į žymesnius Švedijos žmones prašant užtarti tuos nelaimingus tremtinius.

— • —

Palestinos klausimas vėl iškilo Kongrese. Šį kartą kongresmanas iš New Yorko Celler įnešė rezoliuciją, kurioje reikalaujama įsileisti daugiau žydų į Anglija, kaip žinome, yra tam priešinga, nes prisibijo arabų keršto. Arabai irgi pretenduoja prie Šventosios Žemės ir nenori, kad joje per daug įsivyrautų priešingas jiems elementas.

— • —

Sąrišy su tuom įdomu pastebėti štai koks dalykas. Maskvos spauda nuolat bakstelėja anglams į pašonę už tai kad tieji nenori įsileisti daugiau žydų į Palestiną. Čia bolševikai bando pasirodyti — "skriaudžiamųjų" draugais.

Bet iš kitos pusės tokie pat bolševikų agentai slankioja tarpe arabų, kurstydami juos nepasiduoti ir priešintis žydų įsileidimui. Tuo būdu bolševikai jodinėja ant dviejų arkliukų ir siekia sumindžioti anglų įtaką visame arabų pasaulyje ir tarpe žydų.

—•—

Įvykstančioje Trijų Didžiūnų konferencijoje ruošiasi dalyvauti bent trejetas šimtų įvairių ekspertų, patarėjų, geografijos bei strategijų žinovų ir pan. Tai bus didesnė sueiga negu Vienos kongresas, 1814 metais, kuriame rišo Europos likimą, Napoleonui žlugus.

Verta prisiminti Rusijos caro Aleksandro žodžius: "Kiekvienas tegul pasirenka, kas jam patinka". Na, ten ir buvo visokių dalybų, kurios vėliau sukėlė eilę karų.

Naujame kongrese Stalinas bandys lošti caro Aleksandro rolę. Tik jis nesakys "mes pasirinkim", bet — "aš pasirinksiu, kas man tinka". Taip jis faktinai ir daro. Todel prez. Roosevelto misija bus labai sunki. Bolševikai tiek supranta apie tautų laisvę, kiek kanibalai apie "pasninkus".

— • —

Republikonai jau turi nužiūrėję savo kandidatą į prezidentus 1948 metų rinkimams. Juomi bus senatorius Vandenberg, 60 metų, iš Michigan valstijos. Bet Vandenberg piršosi 1936 ir 1940 metais ir kaž kaip partijos delegatai pamiršo jį.

— • —

Kai Amerikoje gyvenantieji jugoslavai, per savo atstovus, pasisakė už Atlanto Čarterį ir pasmerkė raudonojo maršalo Tito diktatoriškus užsimojimus, subūrimas kelių tautinių grupių aplink vieną centrą žymiai palengvėjo. Lietuvių, lenkų, jugoslavų, ukrainiečių kilmės amerikiečiai privalo veikti bendrai tam tikruose klausimuose, ypatingai demokratinių laisvių apgynimui Europoje.

—•—

Kodel vokiečiai nepasiduoda? Rytų Prūsija baigiama užimti; sovietų armijos netoli Dancigo ir industrinės Silezijos. Anglai ir amerikiečiai spaudžia juos iš vakarų. Aviacija be sustojimo daužo jų miestus ir susisiekimo priemones. Kuo tolyn, tuo baisesnė bus vokiečių padėtis.

Rišant pasidavimo klausimą, reikia įsitėmyti štai ką. Vokietija dabar yra rankose fanatikų, kuriems žmonių gyvybė ir krašto nuteriojimai nieko nereiškia. Jie gali kovoti iki paskutinio. Hitleris yra daug sykių pasakęs: "Aš ne kapituliuosiu"! Taigi jis bando išlaikyti savo žodį ir "unorą", nors iš Vokietijos liktų tik griuvėsiai.

Senatas Griežčiau Stoja Už Laisvę Mažoms Tautom

Senatas Žino Iš Kur Pūčia Vėjai

Senatorius Connelly Pasmerkė Vienpusiškumą

S. V. Senatas pradėjo gyvai domautis užsienio politikos reikalais. Jį sujudino pastarųjų kelių mėnesių įvykiai. Daugelis senatorių įsitikino, jog pasyvus Amerikos laikymasis arba sviruojanti politika gali užsibaigti tuomi, kad daugelis tautų, nusikratę nazių jungo, pateks po bolševikų jungu.

Neseniai sen. Connally, demokratas iš Texas, kalbėdamas Mayflower, Washingtone, pareiškė, jog Amerika nepritars vien pusiškiems sienų klausimo išrišimams ir jog tie dalykai turi būti atlikti karui užsibaigus ir dalyvaujant visoms Jungtinėms Tautoms.

Kiek anksčiau panašią mintį išreiškė ir republikonų partijos šulas, sen. Vandenberg. Reiškia, abi politinės partijos siekia to paties tikslo — teisingo sienų nustatymo ir "fair play".

Prez. Roosevelt Išsitarė Apie Teisingą Taiką

Laike inaguracijos Washingtone, prez. Rooseveltas tarp kitko pareiškė, jog jis stengsis atsiekti teisingą taiką ir prašė Dieviškos Palaimos tam savo siekimui.

Aišku, kuo arčiau karo laimėjimas, tuo labiau komplikuojasi taikos reikalai. Maskva elgiasi savaip ir nepaiso kitų alijantų. Ji, matyt, yra pasiryžusi pastatyti Amerikai ultimatumą: arba pripažink Stalino vadovybę, arba stok į karą su mumis. Tuom pat sykiu, sovietai griauna kur tik galėdami amerikiečių prestižą Europoje.

PRANCŪZAI NEPRIPAŽĮSTA LIUBLINO VALDŽIOS

Laikinosios prancūzų vyriausybės galva, gen. de Gaulle atsisakė pripažinti Stalino primestą Lenkijai Liublino valdžią. Jo nuomone: "Prancūzija pageidauja, kad patys lenkai išsirinktų sau valdžią. Ar iki šiam laikui lenkai turėjo progos pareikšti savo norus ir pageidavimus? Aš nemanau. Taigi, pagyvensim ir pamatysim."

Toks gen. de Gaulle pareiškimas, beabejo, paliečia ir Baltijos šalis, kur gyventojai taip pat neturėjo progos pasisakyti kokios valdžios jie pageidauja. Viena tik aišku, kad jie nieko bendro nenori turėti su maskolių primestais režimais.

Kiaušinis vištos nemoko.

Čechai Pradeda Suprasti Ką Reiškia Maskvos Globa

Čechų Diplomatai Ima Pamažu Susiprasti

Bičiulystė Su Meška Yra Rizikingas Dalykas

Čechoslovakų prez. Ed. Beneš, kuris pametęs savo demokratinius draugus, nubėgo bičiuliuotis su Stalinu, pasijuto skaudžiai apviltas. Jis tikėjosi, kad Maskva paskirs jį centralinės Europos "bosu", o Čechoslovakija bus ašimi apie kurią suksis keletas kitų šalių.

Šie apskaitliavimai pasirodė klaidingi. Stalinas ne tik nedavė nieko Benešui, bet dar gi atėmė iš čechų Ruthenią, mažutį kraštą tarp Karpatų ir Vengrijos. Tai yra pirmutinis įspėjimas čechams kas gali atsitikti su jais, besibičiuliaujant su meška.

Vienas jų diplomatų sekančiai nušvietė dabartinę situaciją. Pasak jo, Sovietų Rusija reikalauja, kad visos šalys, arčiau esančios, būtų jai draugingos. Kaikuriuose atvėjuose, pavyzdžiui, Estiją, Latviją, Lietuvą ir lenkišką Ukrainą ji inkorporavo į sovietišką uniją.

Kituose atsitikimuose, kaip Lenkija su Liublino valdžia, Suomija, Bulgarija, Rumunija, Jugoslavija yra faktinai preižiūroje galingos Rusijos kaimyno. Nors ant popieriaus jos yra nepriklausomos, jos nedarys nieko tokio, kas nepatiktų Stalinui. Čechoslovakija irgi žino kuri duonos pusė yra aptepta sviestu.

Daugiausia 'orendžių" išaugina Suv. Valstijos.

Darbas vertesnis už žodį.

Cow Shares Home With Refugees

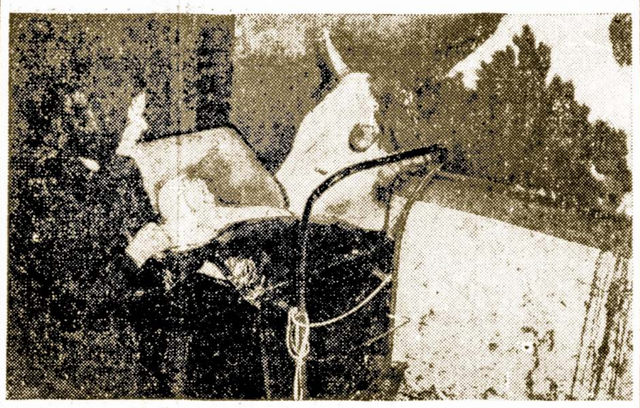

Refugee French mother, who fled from the village of Corcieux with other families, when retreating Germans razed the town, is shown with her baby in the stall of a barn, while the occupant, a cow, looks on. Most of the refugees were forced to do without even the shelter of an occupied barn.

Kokiam Pavojuje Atsidurė Baltijos Kraštai ir Lenkija?

OKAS GI BEPALIKS DALYVAUTI BALSAVIMUOSE?

"Chicago Daily Tribune", pentkadienio laidoje, sausio 26 dieną įdėjo įdomų editorialą, kuriame nušviečiama Sov. Rusijos elgesys Baltijos kraštuose ir Lenkijoje. Dalis medžiagos tam editorialui yra paimta iš Amerikos Lietuvių Informacijos Biuro ir Rand School of Social Sciences, New Yorke. Pradžioje editorialo sakoma:

"Jeigu vienoje p. Roosevelto konferencijų užjūryje, arba prieš naują Tautų Sąjungą arba kur kitur bus iškeltas klausimas, nors tai dabar neatrodo galimu, apie grąžinimą nepriklausomybės rytinei Lenkijai ir Baltijos kraštams, rusai turės griežtą atsakymą. Visa kas bus jiems reikalinga, tai paklausti: Kam gi jūs grąžinsit nepriklausomybę?

"Sovietai pasirūpino, kad nepaliktų jokio anti-sovietinio arba socialiai priešingo elemento ten, kur įžygiuoja raudonoji armija ir okupuoja kraštą. Tie, kurie mylėjo laisvę tapo išvežti arba į Sibiro miškus ir kasyklų liogerius, arba į plytų gamybas ir kooperatyviškas farmas Kazakstane. Kaikurie jų mirė pakeliui, kiti neužbaigė kelionės. Sušaudymo skvadronai apsidirbo su jais."

Toliau atpasakota, kaip buvo likviduojami priešingi bolševikams elementai Lietuvoje, kaip buvo išvežtas ir paskiau Amerikos ambasadoriaus admirolo Standley išgelbėtas Dr. M. Devenis iš Uralo stovyklų. Paskiau ištisai atpasakota bolševikų "socialė inžinerija", kurios tikslas yra likviduoti anti-sovietiniai nusistačiusias grupes be jokio žmoniškumo jausmo ir simpatijos.

Taigi, Chicago Daily Tribune nuomone, Baltijos kraštuose greitai nebeliks tokių, kurie galėtų bešališkai pasisakyti kokios tvarkos ir kokios vėliavos jie pageidauja savo šalyje.

Šis minėto laikraščio realistiškas dalykų nušvietimas, gal plačiau atidarys akis kaikurių amerikiečių, kurie negali suprasti tikrosios Baltijos kraštų tragedijos.

Didesnė Pusė Vilniaus Miesto Yra Sunaikinta

Žmonės Semia Vandenį iš Neries Upės

Stockholm. — Pasiekusios iš Vilniaus atvirutės yra rašytos rusų kalba. Pašto stempas uždėtas sekantis: "Vilnius Litovskaja Socialističeskaja Respublika". Iš trumpų pranešimų galima atspėti, jog vandens stotis yra sunaikinta ir kanalizacija neveikia. Žmonės semia vandenį iš upės.

Pusė Vilniaus yra sugriauta. Ypatingai nukentėjo miesto centras, kur buvo žymiausi pastatai. Kaikurios bažnyčios neteko varpinyčių ir stogų.

Sovietų Armija Jau Prie Karaliaučiaus

Vakarų Fronte Laukiama Smarkesnių Susirėmimų

Nors po pereito gruodžio mėnesio smarkiųjų mūšių, vakarų fronte atrodė ramiau, vienok neužilgo ir ten gali įvykti nauja amerikiečių ir anglų ofenzyva prieš Siegfriedo liniją. Vokiečiai bando užbėgti tam už akių, atakuodami pietuose, Alzase, aplink Strasburgą.

Tikslas šių atakų yra įvaryti naują klyną, kad amerikiečiai nesijaustų saugiai ir laikytų didesnius rezervus.

Nori Sulaikyti Nuo Prekiavimo Su Naziais

Washingtonas. — Šveicarija beliko vienintelė neitralė šalis, kuri prekiauja su vokiečiais ir pristato jiems laikrodžių ir įvairių kitų instrumentų, mainais už geleži ir anglį.

Dabar Suv. Valstijų vyriausybė pasiuntė Šveicarijon savo atstovą Lauchkin Currie, kuris bandys padaryti su šveicarais naują sutartį ir išstumti vokiečius iš prekybos su Šveicarija. Amerika tur būt bandys išpirkti visa šveicarų laikrodžių ir instrumentų gamybą, kad tuo būdu nieko neliktų vokiečiams.

Vokiečiai Pasmerkė Mirčiai Lietuvį

Vokiečių laikraštis pranešė iš Karaliaučiaus, jog 23 metų Juozas Rimkus, iš Labiau apskričio, tapo sušaudytas už tai, kad sudegino daržinę, kurioje buvo nemažai javų ir ūkio mašinų. Jis tą padaręs keršto sumetimais.

Sov. Armija Atakuoja Karaliaučiaus Fortus

200.000 Vokiečių Esą Atkirsti Rytų Prusijoj

Vėliausi pranešimai rodo, jog daugiau negu pusė Rytų Prūsijos pateko į rusų rankas. Raudonoji armija, užėmusi Isrutę (Instenburgą) pasiekė Karaliaučiaus priemiesti ir bando įsiveržti į tą svarbų Baltijos uostą. Vokiečių apsigynimo linijos sugriuvo. Garsioji mozūrų ežerų apsauga neišgelbėjo Rytų Prūsijos. Pasak vokiečių, tame fronte rusai turi 115 divizijų arba virš 2,300,000 vyrų.

Lenkijoje ir vokiškoj Silezijoj rusai žygiuoja pirmyn. Vienok jie jau sutinka didesnį nazių pasipriešinimą. Pastarieji bando apginti turtingas geležies, anglio kasyklas Silezijoj. Senas Lenkijos miestas Poznan ir Breslau yra apsupami raudonosios armijos.

Išsigandę vokiečiai jau bando kraustytis ir iš Berlyno. Švedų korespondentai praneša, jog tame mieste dabar didžiausias sumišimas.

FARMERIUI DABAR NEBLOGAI SEKASI

Įeigos Pereitais Metais Buvo Didelės

Geras derlius ir aukštos kainos pereitais metais atnešė farmeriams 21 bilioną dolerių įeigų, tai yra 6 nuoš. daugiau, negu 1943 metais. Kaikuriais atvėjais valdžia gelbėjo palaikytį gamybą ir suteikė farmeriams $820 milionų susidijomis 1944 metais.

Vienok šiais metais įeigos trupučiuką sumažės, nes ne tiek daug gyvulių bus pasiųsta į skerdyklas.

Graikų Sukilėliai Išžudę Daug Civilių Žmonių

Atenai. — Šveicarų medikalė misija, kuri buvo nuvykusi į Graikiją ištirti sukilusių bolševikų elgesį, surado, jog šimtai žmonių buvo nužudyti Peristeri apielinkėj vien del to, kad jie rėmė legalę graikų vaidžią. Paskelbimas šių davinių mes daugiau šviesos ant bolševikų elgesio okupuotuose kraštuose.

Naujoj Gvinejoj Gali Pirkti Japonų

Vietiniai Papuan gyventojai, holandų Naujoje Gvinejoje, pasigauna japonų nelaisvių, o paskiau bando parduoti alijantams. Vienas jų viršininkų paklausė holandiečių kiek mokama už vieną japoną. Kuomet buvo atsakyta, jog $2.70, tai Papuanų galva atsakė, jog permažai.

Mahometonų yra 350 milionų.

DIDELIS SKURDAS IR PRIESPAUDA SOVIETŲ UŽIMTUOSE KRAŠTUOSE

TAS PATS ASMUO SKIRTINGAI KALBA

New Yorko ir Chicagos Laikraščių Palyginimas

Multi-milionierius Marshall Field Chicagoje išleidžia "Saulę", o New Yorke P. M. Skirtumai tarp vieno ir antro yra dideli. "Chicago Sun" visame kame pataikauja Sovietų Rusijai ir pasijuokia iš Atlanto Čarterio, tuom tarpu to paties leidėjo laikraštis P. M. savo editoriale prasitarė:

"Visas pasaulis žino, jog Suv. Valstijos pritaria įsteigimui demokratinių valdžių ir jog sienų klausimai turi būti rišami visų valstybių.

"Bet visas pasaulis dar nematė, kad Suv. Valstijos pasijudintų toliau, išskyrus paskelbimo bendrų deklaracijų apie demokratinę tvarką ir tą Atlanto Čarterio punktą, kuris paliečia sienų nustatymą".

Taigi, atrodo, jog vieno ir to paties asmens laikraščiai kalba visai priešingai.

Liublino "Gengei" Ne kaip Sekasi

Ką Papasakojo Atvykęs iš Ten Prancūzas

Vienas prancūzas, kuris neseniai grįžo iš tų teritorijų, kurias valdo bolševikiška lenkų valdžia Liubline, papasakojo, jog ten viešpatauja chaosas. Sovietų rekvizicijos baigia užsmaugti žmones. Armija konfiskuoja viską, veik nieko nepalikdama gyventojams.

Badas galvotrukčiais plečiasi. Religinės apeigos viešai pajuokiamos, o dvasiškija persekiojama. Kas nepritaria bolševikams, tam sunku gauti darbo. Deportavimas žmonių yra nuolatiniu apsireiškimų.

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
Editorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąvaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.
840 West 33rd St., Chicago, Illinois
UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

Ko Siekia Amerikos Lietuviai?

Tarptautinė padėtis nuolatos keičiasi, o su ja ir Lietuvos galimybės atgauti savo laisvę. Paskutinė sovietų ofenzyva, kuri nustumė vokiečius už Oder upės, palikdama Rytų Prūsiją rusų rankose, žymiai atsilieps į galutiną Lietuvos likimo rišimą. Stalinas dabar išdidžiau kalbės į savo alijantus; jis net išdrįs pasakyti, jog kas yra į rytus nuo Berlyno, Vienos ir Tiroliaus kalnų, tai jo biznis, o ne kieno kito.

Taigi, nėra pamato slėpti, jog mažosios tautos turi pamato vis daugiau ir daugiau nerimauti. Net Lenkija, kuri pirmoji stojo į karą su Hitleriu, pakliuvo į maskoliškas reples. Tas pats su Jugoslavija, Čechoslovakija, kurios skaitėsi Jungtinių Tautų — United Nations nariais.

Amerikos lietuviams nereikia daug sukti galvos, kad suradus ko jie siekia ir ko trokšta. Mes prisidedam visomis išgalėmis kad Suvienytos Valstijos laimėtų karą. Savo sūnus, vyrus ir dukteris skiriame karo tarnybai; namuose pasilikę lietuviai perka karo bonus, duodam aukų ir atliekam kitus patriotinius darbus. Todel visai naturalu, kad mes esame susirūpinę ir būsima taika. Juk ne bile už ką dedame pastangas, aukuojames ir siekiam laimėjimo. Tas laimėjimas gi nieko nereikš ir bus tuščias žodis, jeigu sekanti po jo taika neužtikrins tautoms laisvės ir gerbuvio.

Amerikos lietuvių siekimai yra tiesūs ir aiškūs. Mes trokštame, kad sprendžiant tautų likimą būtų vadovautasi ne kokiais imperialistiniais, grobimo ir naikinimo motyvais, bet Atlanto Čarteriu. Tą principą turime ginti ir tarpe tų amerikiečių, kurie tampa apakinti raudonųjų propoganda ir nebemato skirtumo tarp dienos ir nakties, tarp laisvės ir vergijos. Mūsų misija yra ne vien užtikrinti nepriklausomybę Lietuvai, bet taip pat ginti tuos teisingumo principus, kurie suminėti Atlanto Čarteryje.

Iš Naujo Verčia į Pravoslaviją

Iš Šveicarijos atėjo keletas įdomių faktų apie naują rusifikaciją sovietų užimtuose plotuose. Volyniuje, Galicijoje ir Karpatų Rusijoj yra taip vadinamų unijatų, tai yra tokių, kurie prisilaiko pravoslavų apeigų, bet pripažįsta popiežiaus autoritetą. Vienu tokiu unijatų vyskupu tapo ir kun. prof. P. Bučys, nemažai dirbęs Chicagos lietuvių tarpe.

Kai atėjo į tuos kraštus sovietai, tai pradėjo dvilypę represija ir propogandą. Kurie atrodė ištikimesni, tuos traukė į komunistų partiją. Tikinčiuosius unijatus vertė prisidėti prie Maskvos patriarcho, kuris, kaip žinome, yra didelis Stalino šlovintojas. Taigi, iš sykio vietiniai žmonės yra prirakinami prie sovietiškų stulpų: vieni prie partijos, kiti prie raudonųjų kontroliuojamos bažnytinės jerarchijos.

Aleksandro Vaitkaus Mirtis Brockton, Mass.

Pirmoje dalyje sausio mėnesio, Brocktone, Mass. pasimirė vienas senesnių mūsų veikėjų — Aleksandra Vaitkus, 66 metų. Į šią šalį jis atvyko prieš 40 metų ir iš pat pradžių stojo į tautinį darbą. Jis priklausė Sandaroje nuo pat jos susikūrimo ir buvo vienas nuoširdžiausių rėmėjų.

Pastaraisiais keliais metais jį kankino sunki gerklės liga ir jis vos begalėjo prašnekėti. Tačiau ir būdamas ligoniu jis kalbėjo apie lietuvišką veikimą, apie mūsų organizacijas, apie reikalą užstoti Lietuvą ir panašiai. Tokių patriotų nedaug terasime ir mūsų skaitlingoje išeivijoje. Todel jo mirtį tenka giliai ir nuoširdžiai apgailėtauti.

Pavojingoji Kelionė Per Baltijos Juras

Kokiu būdu tūkstančiai ir tūkstančiai lietuvių, latvių ir estų, bėgdami nuo karo liepsnų, sugebėjo pasprukti iš vokiečių nagų ir patekti į Švedija? Vienas estų parlamento narys Johannes Jeanis papasakojo švedų laikraščiams keletą smulkmenų apie savo ir kitų pabėgimus. Pasak Jeanis, jeigu kelionė nebūtų buvus taip sunki ir rizikinga, tai iš Baltijos kraštų būtų pasitraukę keliolika sykių daugiau žmonių

Kurie ruošėsi pabėgti, tie slaptai statė sau laivukus pakrančiuose. Kada užbaigdavo, tai ieškodavo patyrusio jūrininko, kuris vairuotų ir perkeltų juos kiton pusėn. Vienas estų finansų ministerijos direktorius pabudavojo 74 įvairaus didžio laivukus, bet didesnę jų dalį vokiečiai konfiskavo. Vienas tokių slaptai pastatytų laivų perkėlė 500 pabėgėlių. Kiti mažesni neatlaikydavo šiurkščių jūros bangų ir paskęsdavo.

Lietuviai bėgo nuo Palangos, Šventosios pakrančių ir Liepojaus. Jiems kelionė buvo ilgesnė ir todel daugiau jų žuvo.

Kaip Gi Suprasti Tą Žodį "Laisvė"?

Demokratijos ir Laisvės sąvoka šiandie visaip išaiškinama ir tampoma ant visokių kurpalių. Sovietai, sunaikindami Lietuvą 1940 metais ir jos gyventojams uždėdami savo žiauriausį diktatūros režimą, skelbė buk jie atėjo "išlaisvinti" tą kraštą. Vėliau, stumdami iš Lietuvos vokiečius, jie šaukė, jog ateina paliuosuoti tą kraštą. Tuom tarpu naujoji okupacija niekuom nesiskiria nuo buvusio seniau totorių jungo.

Musiškiai bolševikai deklamuodami apie taip vadinamą tarybų Lietuvą, nuolat prideda žodį "laisva". Aišku, tas daroma tik apgavimui pašalinių žmonių. Jokios politinės, tautinės ar kultūrinės laisvės dabartinėj Lietuvoj nėra.

Laisvė gali būti tik tenai, kur tauta ir valstybė gyvena ir nevaržomai sukuria savo rankomis ateitį be spaudimo ir diktavimo iš pašalies; laisvė yra teisės principas pagal kurį žmonės patys sprendžia apie savo likimą ir renkasi tokią valdžią, koki jiems patinka. Nėra laisvės ten, kur svetimi diktuoja kaip kiekvienas turi protauti, elgtis, jausti ir ką šlovinti.

Tauta ir kraštas negali būti laisvas, jeigu jį valdo svetimi viešpačiai ir rauna iš pamatų tą, kas sudaro esminę tautos ypatybę. Žmonės negali būti laisvi, kuomet jiems uždrausta laisvai kalbėti, skaityti tą, kas jiems patinka. Valstybė nėra laisva, jeigu jos rybose šeimininkauja svetima jėga, atliekanti visus nuosprendžius ir išleidžianti visus įstatymus. "Tarybinė" Lietuva nėra laisva; ji yra tik pasityčiojimas iš laisvės ir demokratijos. Devingalvis siaubūnas ir apkrikštytas balandžio vardu nepaliks balandžiu.

Apžvalga...

KAIP BARONKŲ VIRTINĖ

Žinomas politinis rašytojas Edgar Ansell Mowrer pastebi, jog Maskva yra primetusi savo režimus jau devynioms tautoms. Tas "valdžias" pripažįsta tik ji pati, bet ne Amerika ir Britanija. Štai jau turime sovietinę tvarką Lenkijoj, Suomijoj, Rumunijoj, Bulgarijoj, Jugoslavijoj, Lietuvoj, Latvijoj ir Estijoj. Taigi, susidaro tikra raudonų baronkų virtinė.

Visose aukščiau paminėtose šalyse Stalinas skelbiamas kaipo aukščiausias globėjas ir vienintele saule, kuri šviečia per kietos diktatūros kailinius.

REIKIA ATSIŠAUKTI Į ŠVEDIJOS VISUOMENĘ

Jau buvo pranešta pereitos "Sandaros" laidoje, jog Švedijoj patekusieji Baltijos kraštų pabėgėliai pasiuntė užsienių reikalų ministerijai raštą, kuriame tarp kitko pasakyta:

"Protestuojame prieš visus bandymus priversti mus imti sovietų pilietybę. Būdami Švedijoje, mes susilaikom nuo politinės veikmės, bet priešingi esam taip gi ir bile kokiai politinei agitacijai tarpe mūsų. Nereikalaujame nei sovietų pagelbos, nei inspekcijų."

Jau tas aiškiai pasako, jog su tu pabėgėlių padėtim ne viskas yra gerai. Iš informacijų, kurios mus pasiekė, galima padaryti išvada, jog Sovietų Rusijos valdžia daro spaudimą į Švediją, kad toji sugrąžintų tremtinius. Bet čia užkliuvo už pilietybės klausimo. Sovietų agentai dabar slankioja tremtinių stovyklose piršdami sovietų pilietybę ir įkalbinėdami pabėgusiems kaip jie bus gražiai priimti, grįžę į savo kraštus.

Švedų valdžia, matyt, kooperuoja su tais agentais ir teikia jiems visokių privilegijų suvedžioti tuos nelaimingus žmones. Pastarieji begalo susirūpinę, nes nežino, kuomet užkris ant jų galvos tas Damoklio kardas ir kada bus pasakyta kraustytis lauk.

Švedijoj nebėra Baltijos kraštų atstovybių, kurios apgintų pabėgėlius. Todel žmoniškumo jausmas reikalauja, kad mes, Amerikos lietuviai, užtartumem juos atsišaukiant į švedų visuomenę, arba įtakingus to krašto žmones. Pabėgę iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos neprivalo būti grąžinti į raudonųjų nagus, nes visi žinome kas jų lauktų tokiam atvėjuje.

BROLIAI TAISOSI

Veržias, kyla žolė pro velėną,
Mezga žiedą šaka obelies.
Brolis taisosi žagrę iš plieno —
Dirvą ars jis gimtosios šalies.

Eis į lauką su saule lietuvis,
Išvarys daug tiesiųjų vagų.
Ją apgynė didvyriai jau žuvę,
O ši žagrė apgins nuo vargų.

Broliai, žemę krauju mums išpirko,
Ilsis kryžių šešėliuos seniai.
Laisvės vėliavos kelsis iš pirkių
Ir auksuosis javų lopiniai...

O kai ženklas nuskirtas bus duotas,
Imsis šautuvo seniai, maži.
Gimtas kraštas vėl bus išvaduotas, —
Užtekės laisvės saulė graži.

Vargas Išmokina Visokių Gudrybių

Mechanikas George James, Brentford, Anglijoj, keletą sykių pasivėlino į darbą. Teisme jį nubaudė 25 doleriais pabaudos, nes tokios yra ten tiesos. Ką gi vargšas gali daryti? Jis yra kurčias ir negirdi "alarm-clock".

Kad nepakliūti į bėdą antru kartu, jis išrado aparatą, kuris supurto lovą ir jį pažadina laiku. Toki "mašina", beabejo, įsigadytų ir Amerikai.

PER MANO KOŠTUVĄ

Jau patys vokiečiai pradeda skelbti aplinkiniais keliais, jog Hitleris sergas proto liga ir dažnai ima kvailavoti.

Ar tik čia nebus dar vienas nazių "triksas"? Kadangi joks teismas bepročių nenubaudžia, tai Hitleris, prisimetęs pamišėliu, gali išgelbėti savo kailį.

Londono laikraštis "Times" neseniai parašė, jog kryžiuočiai, atėję į Rytų Prusiją, išnaikino slaviškas gimines ir jų kultūrą.

Čia tai jau tikras istorijos iškoneveikimas! Ne kas kitas tik slavai pasikvietė kryžiuočius, kad apkrikštinti arba išnaikinti lietuvių šaką, prūsais vadinamą.

Amerikoje nusiskūndžiama di vorsų padaugėjimu. Žmona galinti atsiskirti nuo vyro del mažo menkniekio, kaip tai: pavydas, nesusitaikymas ar pan.

Eskimosai yra daug gudresni už mus. Jeigu kuris susibara su žmona, tai nebėga pas "džiodžių", bet pasikeičia žmonomis su draugu bent savaitei laiko, o paskiau vėl gražiai gyvena kruvoje.

Išminčių knygose yra užrašyta:

Visad mąstyti apie naujo gyvenimo pradėjimą ir niekad jo nepradėti yra tas pats ką atidėlioti valgį ir gėrimą iki nenumirsi iš bado...

— Del ko tamsta atidėliojai vedybas iki po Kalėdų ir naujų metų?

— Matai, nenorėjau sugadinti jam geros švenčių nuotaikos.

Korespondentai, kurie aplankė bolševikų rojų, tikrina, jog tik komisarai ir jų pagelbininkai rėdosi panašesniais į amerikiečių drabužiais.

Labai galimas daiktas, nes Bimbos drapanų komitetas jau yra pasiuntęs ten nemažai bundulių, kuriuos pirmiausiai gauna komisarai.

Kaikurie ekspertai pranašauja, jog po šio karo, Sov. Rusija, valdydama didžiuosius Europos miškus, kontroliuos ir popierio gamybą.

Aišku, toji spauda, kuri jai bus neprielanki negaus popierio ir antgalvių pažymėti.

Bolševikų "Vilnis" parašė, jog prie sovietinės valdžios Lietuvoje, Amerikos lietuviai galės aplankyti savo gimines ir pažįstamus.

Taip? O kiek gi, tavorščiai, kainuoja tikietas į Sibirą ir atgal?

Kaikurie ambicingi vyrukai šūkauja lietuviškoj spaudoj apie stoką vienybės, apie kitų neveiklumą ir apie partijų "diktatūras".

Čia tai jau tikrai galima pasakyti, jog vagies kepurė dega. Tie kurie ardė ir tebeardo tą vienybę, tie nuolat kelia ir ermiderius. — **Eolas.**

Paryžiuje Sunku Gauti Audeklų

Prancūzijos moterys turi daug vargo kol susiranda bent yardą kokio nors audeklo. Juodojoj rinkoj vilnonis audeklas parsiduoda po 25 doleriu už yardą. Visame Paryžiuje nerastum nusipirkti nei vienos "pajamas".

Albanijos plotas užima 10,629 kv. mylių.

KNYGA, KURI APRAŠO POŽEMINES KAVAS PRIEŠ NAZIUS EUROPOJE

Šiurpulingas Raportas Pasauliui

Kai naciai užpuolė Lenkiją ir netrukus besitraukianti lenkų kariuomenė ir gyventojai perėjo ir Lietuvos sieną, Lietuvos gyventojai ir valdžia padavė tiems atbėgėliams pagalbos ranką, nežiūrint visų anksčiau buvusių santykių. Todel ir dabar yra įdomu žinoti Lenkijos vėlesnius pergyvenimus po vokiečių letena, po kuria ir Lietuva tada netrukus pateko.

Lenkijoj pasilikę taip vadinami požeminiai kovotojai pasistatė tikslą atkovoti savo nepriklausomybę ir sukūrti tokią tvarką būsimoj valstybėj, kurioj tikrai būtų laisva gyventi kiekvienam žmogui be skirtumo pažiūrų. Kol dar nėra pačių Lietuvos "požeminių" kovotojų prieš nacius plačios istorijos parašyta, galima suprasti ir kas Lietuvoj dėjosi po vokiečiais, perskaičius dabar vieno iš žymių Lenkijos požeminių kovotojų parašytą istorinę knygą, kuri nesenai pasirodė Amerikoj.

Tai buvusio Lenkijos karininko, Jan Karski, Story of a Secret State", kurią Bostono leidykla, Houghton Mifflin Co., išleido. Arti keturių šimtų puslapių knyga pilna tokių baisybių, tokio įtempimo, tokios kovos, kad skaitytojas negali sustoti skaitęs ir negali nejausti širpulių.

Jan Karski pradeda savo istoriją, kai 1939 metų rudenį jis dalyvavo pažįstamo Portugalijos diplomato smagiame bankiete Varšuvoje, o parėjęs namo jau gavo mobilizacijos karui raštą. Netrukus jis jau buvo fronte prie vokiečių sienos ir netrukus juos vokiečiai sumušė. Besitraukdami nuo vokiečių, lenkai buvo užpulti iš rusų pusės, suimti ir išvežti į Rusiją.

Iš ten Karski buvo atiduotas su kitais į vokiečių pusę, bet vokiečiams juos bevežant į Vokietiją, Karski iššoko iš traukinio ir pabėgo. Atbėgęs į Varšuvą, jis įstojo į požeminį veikimą ir nuo čia eina aprašymas kaip vokiečių panosėse veikė slapta lenkų valdžia, su teismais, su mokyklomis, su daugybe slaptų laikraščių, ir taip toliau.

Karski visame tame judėjime buvo žymus veikėjas, nes jis palaikė ryšius su Lenkijos žmonių partijomis, su kovotojais ir su lenkų valdžia Londone. Pats Karski, slaptai vykęs į Prancūziją, buvo nacių suimtas ir kankintas, bet vėl pabėgo ir vėliau atvyko net į Berlyną ir į Prancūziją, į Londoną ir pagaliau į Ameriką, įgaliotas papasakoti tikrai nuodugniai apie Lenkijos vidujinę padėtį mūsų prezidentui Rooseveltui. Šita Karskio knyga ir yra jo raportas pasauliui. — **C. K.**

Įvairios Patarlės Apie Vedybų Vertę

Išminčiai Savotiškai Nukalba

Patarlės yra žmonių išminties veidrodys. Daug tų patarlių yra ir apie šeimyninį gyvenimą. Kiekviena tauta turi ką nors skirtingo pasakyti. Todel apsipažinkime bent su kai kuriais pareiškimais.

"Kas greitomis apsiveda, tas ilgai apgailėstauja" — vokiečių.

"Kas apsiveda, tas įžengia į rūpesnių kraštą" — toskanų.

"Kuris gyvena be žmonos, tas nepažįsta nei gerumo, nei pagelbos, nei džiaugsmo" — žydų.

"Daug sielvartų turi vedęs vyras, bet daug daugiau jų turi viengungis" — suomių.

"Kuris svajoja, jog apsivedęs suras gatavą laimę, tas yra kvailas kaip apuokas" — italų.

"Dviem viską yra lengviau pakelti, negu vienam" — estų.

"Geriau yra jaunam apsivesti, negu palikti susenusiu griešninku" — šveicarų.

Kas anksti atsikelia ir anksti apsiveda, tas niekad nesigaili" — serbų.

"Vedybinis gyvenimas yra eilė nuotikių, kurių galo neįstengia numatyti ir gudriausias žmogus" — vokiečių.

Apdrauda–Paskolos
REAL ESTATE

Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti

August Saldukas
4038 Archer Ave.
Prone LAFayette 6719

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnį nuošimtį—be komišino
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Ass'n of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANal 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

Apie Įvairius Dalykus

Aukštaičių ir Žemaičių Vardai

Žemaičių vardas chronikose pasirodė jau XII šimtmetyje. Tai bus pačių lietuvių nukaltas vardas, nes žemaičiai kaip tik gyveno didelėj lygumoj. Nuo aukštaičių juos skyrė Nevėžio upė. Žemaičiai iki pabaigos 18to šimtmečio skaitėsi autonomiška kunigaikštyste. Vytauto laikais rašytuose aktuose buvo sakoma: Žemaitijos ir Lietuvos žemės.

Aukštaičių vardas pasirodė istoriniuose užrašuose XIII šimtmetyje. Kryžiuočių ordino rašytojas Durburgas juos vadino "Austechia". Tas vardas atsirado štai kokiu būdu. Ankstyvesniais laikais lietuviai koncentravosi Vilniaus aukštumose, prie Panerio kalnų. Iš čia jie gavo tą vardą, kurį išlaikė ir pasitraukdami toliau į šiaurę, į Panevėžio, Biržų, Radviliškio lygumas.

Surado Vietą Išsimiegoti

Gaisrininkų komanda, Galesburg, Ill. buvo pašaukta 3 val. iš ryto gesinti namo. Atlikę savo darbą, jie grįžo į stotį ir persirengę į sausus drabužius manė atsigulti. Kai nuėjo į viršų, tai trijose lovose knarkė vyriškiai. Pakėlus juos, patirta, jog tie "svečiai" buvo išsigėrę ir nebegalėdami nueiti į savo namus, sulindo į gaisrininkų būtą. Likusią ankstyvo rytmečio dalį, jie turėjo praleist policijos stotyje.

Nedasiprotėjo Kas Gali Atsitikti

Illinois valstijos automobilių komisija, norėdama sutaupinti metalą, pagamino lenteles su numeriais iš sojo pupų. Pasirodė, jog daugelis automobilistų jau neteko tų lentelių. Kokiu tai būdu šunes suuodę tų pupų kvapą ir pradėjo griaužti "laisnius" nuo stovinčių mašinų.

Nors Teik Jam Atsilygino

Iš Dovydo Clevelando namų, Oklahoma City, vagys išnešė 15 svarų kumpį. O kadangi dabar be "poinčių" mėsos negausi, tai Cleveland pagarsino vietinėj spaudoj, jog vagiui atleis visas nuodėmes, jeigu tas atsiųs jam 75 "poinčius". Neilgai trukus tie ženkleliai atėjo; tik nežinia kas juos prisiuntė — ar vagis, ar šiaip koks geraširdis žmogus.

Kiti Geriau Žinojo

Grand Pass, Oregone, buvo toks atsitikimas. Į vietinio laikraštuko ofisą užėjo Dale Smith, tavernės savininkas, norėdamas pagarsinti didelį savo užeigoje balių. Redaktorius atsakė, jog garsintis neapsimoka.

— Kodel gi tu taip sakai ir gadini sau bizni? — paklausė Dale Smith.

— Labai paprastai; tavo tavernia jau baigia sudegti.

Smith, pasigriebęs už skrybelės, dūmė į namus ir ten surado gaisrininkus jau besiruošiant vykti namo.

Pavogė Visą Gatvekarį

Tramvajų kompanija Yonkers, N. Y. pranešė policijai, jog vienas jų gatvekaris dingo kaip kumparas. Išješkota visam mieste, bet nesurasta. Pagaliau žmonės ėmė pasakoti apie lėkiantį be sustojimo vagonėlį, kuris tapo surastas už 15 mylių. Matyt, kam nors prireikė važiuoti į tą pusę ir jis, žinodamas kaip operuoti, nusprendė "pasiskolinti" iš kompanijos.

Mirtis Nusinešė Žymį Brocktono Veikėją A. Vaitkų

Daug Jis Dirbo Savo Tautos Reikalams

Brockton, Mass. — Aleksandra Vaitkus mirė sausio 5 dieną, 1945 m. Vėlionis buvo didelis Lietuvos patriotas ir geras veikėjas. Jis daugiaus rūpinos Lietuvos ir lietuvių reikalais nei kaip savo. Jis daug savo laiko ir pinigo paaukavo del Lietuvos ir lietuvių organizacijų.

Buvo geras sandarietis ir narys nuo pradžios Sandaros susiorganizavimo.

Taipgi buvo TMD. narys, Lietuvių Piliečių ir SLA. 17 kp. ir kitų pažangių ir labdaringų organizacijų. Bet pagautas nelaimingos gerklės ligos, kuri jam atėmė balsą kalbėti, pasitraukė nuo viešo veikimo jau koki 5 metai. Jis baigė gyvenimą neatgavęs balso ir nesulaukęs karo pabaigos, nes jam rūpėjo, kad Lietuva atgautų nepriklausomybę po karo, del kurios jis taip daug dirbo.

Vėlionį A. Vaitkų palydėjo į kapus daug žmonių ir daug gražių gėlių puošė jo kapą. Tegul būna vėlioniui A Vaitkui lengva šios šalies žemelė.

— Aadam Jazukevičius.

Keletas Faktų Apie Profesorių Vytautą Bacevičių

Žymusis mūsų pianistas ir kompozitorius Vytautas Bacevičius, kuris pereitame sekmadienyje koncertavo Chicagoje, gimė 1905 metais, lapkričio 9 dienoje, Lodziaus mieste. Nuo 6 metų pradėjo mokintis muzikos iš savo tėvo, o už dviejų metų bandė tapti "kompozitorium".

Būdamas 10 metų jis pasirodė viešam koncerte, grodamas savo kūrinį. Baigęs konservatoriją Lodziuje, jis 1926 metais atvyko į Lietuvą ir istojo į universitetą studijuoti humanitarinius mokslus. Sekančiais metais jis išvyko į Paryžių studijuoti fortepianą. 1928-31 metais parašo operą "Vaidilutė". Grįžęs į Lietuvą, jis profesoriavo muzikos akademijoj Kaune ir nuolat lankydavosi į užsienį su koncertais.

Jis yra parašęs daugelį muzikalių kūrinių, kurie susilaukė aukšto įvertinimo. Sakoma, jog išleidimas tų kūrinių Amerikoje kainuotų apie $120,000. Prof. V. Bacevičius tikisi, jog neužilgo jo paties pastangomis tas bus galima įvykinti.

Atvirutė Iš Lietuvos Dr. K. Drangeliui

Taip Nukentėjo Visas Kraštas

Šiomis dienomis Dr. K. Drangelis gavo iš Lietuvos nuo kun. J. Valaičio tokio turinio atvirutę: "Pranešu, kad esu gyvas. Lietuva per šį karą smarkiai nukentėjo. Daug miestelių išgriauta, išdeginta. Sunaikinta daug ūkių ir kaimų. Tavo dėdės likus grinčia ir svirnas. Barbieriškyje likus tik bažnyčia, klebonija ir keli namai į Prienų pusę. Jeigu žinočiau, kad laiškai į Ameriką nueina, tai parašyčiau daugiau."

Racine, Wis. Veikėjai Striopiai Dirba Lietuvos Gerbėjimo ir Šelpimo Srity

Tautinis Darbas Varomas Pirmyn

B. A. L. Fondo 73 Skyrius, Sausio 14 dieną, Šv. Kazimiero Parapijos svetainėj buvo suruošęs parengimą su sekančiu programu. Atvažiavę Chicagiečiai, būtent p. A. D. Kaulakis rodė judomus paveikslus iš Amerikos lietuvių kultūrinio veikimo. San daros redaktorius p. M. Vaidyla pasakė tinkamą prakalbą nušviesdamas Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomus darbus del atsteigimo nepriklausomos Lietuvos. Vietinis klebonas kun. A. Juškevičius tinkamai ragino susirinkusius tapti nariais šio skyriaus. P-lė H. Kumpiutė įrodė reikalingumą teikti paramos del nukentėjusių nuo karo lietuvių.

Drapanų šis skyrius jau pirmą siuntinį pasiuntė į Brooklyną. Už persiuntimą drabužių užmokėta $25.00. Buvo atsikreipta į publiką, kad paremti šį reikalą ir taip pat Amerikos Raudonąjį Kryžių, A. L. Tarybą ir panašiai.

Užbaigus programą, 73 skyriaus pirm. A. Vasiliauskas išreiškė padėką svečiams, kalbėtojams ir visai publikai už atsilankymą.

Turiu pastebėti ir tą, kad tą pačią sausio 14 d. 10 val. iš ryto buvo sušauktas TMD. apskrities suvažiavimas po adresu 1827 Linden Ave. Dalyviai buvo pakviesti į šį šalpos skyriaus pa rengimą ir mielai sutiko dalyvauti, būtent iš Milwaukee, Wis. J. A. Baukus ir V. Stakas; iš S. Milwaukee, Wis. B. Pukis, iš Kenosha P. Kasputis ir daug kitų.

Kaip visada, taip ir šį syk užsibaigus programui turėjom šokius ir baliavojom. Daugiausiai dirbo prie suruošimo šio parengimo p-lė H. Kumpiutė, A. Vasiliauskas, J. Kapočius, A. Zizminskaitė. Laike parengimo dirbo: p-nios F. Kapočienė ir V. Kasparaitienė. Vyrai A. Vasiliauskas, J. Kapočius ir be jokio užmokesnio linksmino publiką muzikantas S. Šepikas.

Nuo šio parengimo liko pelno atmokėjimui drapanų siuntimo ir gauta 25 nauji nariai. Tenka garbė ir padėka darbščiai BALF. skyriaus valdybai: pirm. A. Vasiliauskui, rašt. H. Kumpiutei, ižd. Zizminskaitei ir vice-pirm. J. Kapočius, A. Puras ir A. Klapat.

Baigiantis parengimo baliui, atskiram kambary atlaikyta A. L. Tarybos skyriaus posėdis. Nutarta ruoštis prie paminėjimo Vasario 16 dienos. Mes vadinsime Lietuvių Diena. Gerbiamas klebonas A. Juškevičius pasižadėjo surasti kalbėtoją. Bus kreip tasi prie "Draugo" redaktoriaus p. L. Šimučio ir kun. Baro. Vieną iš jų tikimės gauti. Iškilmingas paminėjimas bus suruoštas Vasario 11 dieną po pietų, Šv. Kazimiero parp. svetainėj, 815 Park Ave.

Atsikreipiu į visus vietos lietuvius būti pasirengusiais skaitlingai susirinkti į iškilmingą Lietuvių Dieną, vasario 11-tą. Turėsime gerus prakalbininkus ir įvairų programą. Gerb. J. Kailu kaitis pasižadėjo išpildyti muzikalį programą, nes Juozas Kailukaitis yra mokytojum Šv. Cicilijos choro. Mes Racine lietuviai nuoširdžiai veikiame tautos reikalais. — M. Kasparaitis.

Sandaros Veikla Brockton, Mass.

Sandaros 24 Kuopos Veikimas. Gauta Devyni Nauji Nariai

Sandaros 24 kuopos klubas veikia, nors laikraščiuose nieko nėra rašoma. Bet plataus veikimo yra. Dar tik pradžia 1945 metų, o jau 9 nauji nariai prisirašė. Jei taip eis ir toliau, tai pralenksim ir So. Bostono 7-tą kuopą.

Pereitams 1944 metais mūsų klubas išaukavo visokiems labdaringiems darbams $361.91. Visuomet dirbo ir prisidėjo prie visų Lietuvos politiškų ir labdaringų veikimų.

Gruodžio 28 d. 1944 metų susirinkime išrinko naują valdybą 1945 metams. Pirm. K. Yurgeliūnas; vice-pirm. Alek. Strumskis, užrašų sekr. Adomas Jazukevičius, fin. sekr. Andrius Yonitis, iždininkas Ignas Petrauskas. Board-direktoriai: Pranas Norkus, Jeronimas Zalinkas. Ted. Rasevičius. Namo Komisija: Louis Shakis, Jonas Rizel, Juozas Arlauskas.

Susirinkimai atsibūna paskutinį ketvirtadienį kiekvieno mėnesio. Visi nariai yra meldžiami dalyvauti. Atsiminkit, kad jūs esat nariai netik Sandaros 24 kp. klubo, bet ir TMD., kuri leidžia knygas ir nariam dalina.

Sandaros 24 kp. Sekr.

— A. Jazukevičius.

Taip Puotaudavo Seniau Lietuvoje

Kiekvienas Atsinešdavo Savo Šaukštus

Puotų senovės Lietuvoje būdavo daug. Svarbesni suvažiavimai, iškilmės, kunigaikščių sutiktuvės baigdavosi didelėm ir šauniom vaišėm. Vieni kitus norėjo pralenkti ir kuodaugiausiai patiekti valgių. Didžiajam kunigaikščiui atvykstant į kokį miestą ar pilį, vietinių žmonių pareiga buvo pavaišinti ne tik jį bet ir jo palydovus. Jei svečias galėjo ilgiau sustoti, tai į puotą sukviesdavo daugybę apielinkės didžiūnų, kurie išbūdavo po dvi ar daugiau dienas.

Biržų kunigaikštis Boguslovas Radvila turėjo 185 dvarus. Išleidžiant jo vienintelę dukterį už Brandenburgo valdovo Liudviko, 1681 metais, buvo suruošta puota, kuriai paskersta 60 jaučių, 30 veršiukų, 50 avinų, 150 paršų, daug paukštienos ir žuvų. Išgerta gi 270 bačkų alaus ir kitokių gėrimų.

Šakučių ir peilių tuomet dar nebuvo. Mėsą imdavo su pirštais. Todel prie svečio buvo vandens ir rankšluoščių nuplauti rankas. Šaukštus kiekvienas atsinešdavo savo. Juos paprastai laikydavo už diržo. Moterys sėdėdavo vienoje pusėje stalo, o vyrai kitoj. Tarpe valgių išsigerdavo už kits kito sveikatą.

Mažiau pasiturintieji pasitenkindavo paprastesnėm puotom. Laike krikštynų, vestuvių patiekdavo ragaišių, jautienos, kiaulienos, dešrų, skylandžių ir visi baliavodavo po dvi, tris dienas. Gyvenimas anais laikais ėjo lėtais žingsniais. Kasdieninis darbas buvo sunkus, todel pasitaikius gerai progai lietuviai bandydavo atsipeikėti vaišėmis.

Texas valstijos sostinė yra Austin.

Edison Namų Pagelba Pasididžiuojant Perstato Jane Foster Naują Naminės Ekonomijos Direktorę

Mums yra smagu supažindinti jus su Madeline Mehling, Edisono nauja direktore Namų Ekonomijos, kuri bus žinoma kaipo Jane Foster.

Kaipo direktorius Namų Ekonomijos programo Northwestern Universitete — kaipo rašytoja ir kalbėtoja apie namų tvarkymą ir ruošimą maisto, Jane Foster namo plačiai žinomu autoritetu naminėj ekonomijoj.

Jane Foster, motina ir namų prižiūrėtoja, žino ir supranta jūsų problemas. Ateinančiuose mėnesiuose ji prisiųs jums jos pačios išbandytus "recipes", ji patars būdus sutvarkyti jūsų virtuvę greitesniam darbui. Jūs esate kviečiami pasitart su Jane Foster — tegul ji gelbsti išrišti karo laikų namo užlaikymo klausimus.

Valgių Planavimas

Virtuvės Planavimas

Naminė Šviesa

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

DUODAM PASKOLAS

Ant Pirmų Morgičių

UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ — BE KOMIŠINO

PATARNAVIMAS GREITAS ir TEISINGAS

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

ARCHER AND SACRAMENTO AVES.

CHICAGO, ILL.

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

P. CONRAD

FOTOGRAFAS

Mūsų Studija Gražiai ir Moderniškai Įrengta

420 WEST 63RD STREET

Tel. Englewood 5883-5840

Telephone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO.

JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS SAVININKAI

PRISTATOM TONIKĄ IR VISOKIOS RŪŠIES ALŲ BALIAMS, VESTUVĖMS IR VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA

SOUTH BOSTON CAFE

V. BALIUKONIS, Sav.

Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmai Laiką Praleisti.

SO. BOSTON CAFE

260 Broadway So. Boston, Mass.

SMAGI, JAUKI IR MALONI NŽEIGA

SILVER CAFE

S. ZAVADSKAS, Sav.

Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką Linksmai Praleisti.

KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATSILANKYTI!

SILVER CAFE

324 Broadway So. Boston, Mass.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ SO. BOSTONE YRA —

A. ČIŽAUSKO

248 "E" Street So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE

A. ČIŽAUSKAS, Sav.

Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užeigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:

585 Grove – Rout 128 – Braintrie, Mass.

Kas Pirmiausiai Susirupino Itraukti Lietuvius Sąrašuos?

Pirmutinis Lietuvių Laimėjimas Amerikoj

Tokiu užvardinimu raštas tilpo šių metų Sausio 5 dienos Sandaros laidoje. Rašto autorius pažymi jog šiais metais mūsų tautietis p. Elijošius (Elias) atžymės savo 35 metų vieno žygio sukaktį, nes jis 1910 m. su p. Meldažiu, kun. Skripka ir kun. Kriaučiūnu specialiai vyko į Washingtoną pas prezidentą Taftą išreikalaut, "kad Amerikoj gyvenanti lietuviai visuose rekorduose būtų užrašinėjami savo tautos vardu, ir nuo tada visose Suvienytų Valstijų raštinėse lietuviai jau buvo žinomi kaipo tauta, atskira nuo lenkų, rusų ir kitų, ko pirmiau nebuvo."

Kadangi šiame raštelyje yra perdaug netikslumų ir pati min tis neaiški, tad man tą reikalą suprantančiam, norėtūsi patį dalyką aiškiau apipasakoti. Pirmiausia noriu paaiškinti, kad čia reikalas eina ne apie tai kad visose raštinėse ir rekorduose lietuviai būtų žinomi kaipo atskira tauta nuo slavų, bet apie valstybės gyventojų surašinėjimus kas dešimts metų, kada val džios enumeratoriai lanko kiekvienus namus ir užrašo tų namų gyventojus sulyg jų tautos. Toks gyventojų surašinėjimas yra vadinamas **Census.**

Toki surašinėjimai atsibūna kas dešimti metai. Lietuviai bet gi būdavo užrašinėjami rusais, lenkais, kiti net germanais; vieni lietuviai tokiais patys pasisakydavo, kitus enumeratoriai savo noru užrašydavo. Bet lietuvybei stiprėjant, atsirado iš lietuvių jau drąsuolių, kurie 1900 m. Censo enumeratoriams pastatė griežtą reikalavimą, idant tie juos užrašytų tik lietuviais, ne kitokiais. Tada vieni enumeratoriai tokius reikalavimus ignoravo ir lietuvius užrašė kaip jie norėjo, bet atsirado ir tokių, kurie mandagiai paaiškino, jog jiems tai padaryt negalima, kadangi Censo blankose lietuvių tautai nėra atspausdintos rubrikos. Nuo čia ir pradėjo lietuvių rubrikos reikalas gyvėt.

Dabar apie tos rubrikos įgyvendinimą. Kadangi tas viskas man geriausia žinoma, todėl noriu čia nors trumpai tos rubrikos atsiradimo istoriją apipasakoti. Buvo šitaip:

1904 m. pačioj pradžioj, savaitraštyje "Lietuva" (Chicagoje, Ill.) aš parašiau ilgoką straipsnį lietuvių rubrikos reikale, nurodžiau kaip valdžios enumeratoriai blankose neturėdami lietuviams atskiros rubrikos, lietuviais daugina slavų ir germanų skaitlių, ir prašiau, kad kuri nors lietuvių organizacija pasiimtų paprašyti valdžią, kad sekančiame gyventojų surašinėjime, Censo blankose būtų duota lietuviams rubrika. Tas mano atsišaukimas rado pritarimo: "Vienybė Lietuvninkų" (Plymouth, Pa.) Peržvalgoje pritarė nes tai "geras sumanymas". Atsiliepė ar keturios SLA. kuopos ir, rodosi, dvi pašelpinės draugijos, kurių vienos tam sumanymui "pritarė", kitos mane patį "galiojo" savo sumanymą vykinti. Bet man tai nebuvo galima, nes aš neturėjau ką atstovauti nėgi kieno vardu kalbėti.

1905 m. parašiau laišką SLA. seimui (New Britain, Conn.) ir prašiau, kad SLA. pasiimtų iš valdžios išgaut lietuviams rubriką. Seimas mano prašymą priėmė ir įgaliojo Centro valdybą tuom rūpintis (žiur. to seimo prot. par. 21). Bet kadangi gyventojų surašinėjimas buvo dar toli, tai Centro valdyba su tuom reikalu nesiskubino, ir viskas nusitęsė per porą metų. Tik 1907 m. aš tapęs SLA. Centro pirmininku, gavau progą savo sumanymą vykdint gyvenimam. Tų metų Spalio mėnesio pradžioj pagaminta formališkas laiškas Darbo Ministerijai (Department of Labor) ir su sekretorium pasirašius, tas laiškas minimai ministerijai pasiųsta. Į kelintą dieną ministerija mandagiai atsakė ir oficiališkai užtikrino, kad 1910 m. surašinėjimuose lietuviams rubrika blankose bus atspausdinta. Tokiu būdu tikslas buvo atsiektas ir darbas iš mano pusės baigtas.

SLA. oficiališku organu tada turėjome savaitraštį "Darbininkų Viltis" (Shenandoah, Pa.), kuriame nuo savęs paskelbiau, jog SLA. išgavo lietuviams rubriką Censo surašinėjimo blankose, ir kviečiau visus lietuvius ateityje tik lietuviais užsirašyti. "Vienybė Lietuvninkų" tada buvo sustojus (kraustėsi į Brooklyną), o kiti laikraščiai tą mano pranešimą nutylėjo ir viskas lyg tapo užmiršta.

Tik 1910 m. kovo mėnesio pačioj pradžioj savaitraštyje "Katalikas" (Chicagoje) pasirodė žinutė, jog Chicagoj susidarius delegacija iš pp. Elijošiaus ir Miel dažio, ir kunigų, kun. Kriaučiūno ir Skripkos, keliauja į Washingtoną reikalaut lietuviams rubrikos. "Vienybės Lietuvninkų" redakcija ir M. J. Damijonaitis "Lietuvoj" rašė pastabas, kad lietuviams nereikėtų rodytis tarp savęs nesusigaudančiais ir rubrikos reikale delegacijas siuntinėti į valdžios įstaigas nepritinka, kadangi rubrikos reikalą jau prieš porą metų yra baigęs SLA.

Bet į tas pastabas niekas domės nekreipė ir chicagiečių delegacija į Washingtoną išvažiavo, o grįžus "Katalike" paskelbė, kad sekančiuose Censo surašinėjimuose lietuviai rubriką jau turės. Suprantama, tai buvo sausas delegacijai Washingtone atsakymas, nes tuom laiku Censo surašinėjimas valstybės prezidento jau buvo proklamuotas ir visos blankos su lietuvių rubrika buvo jau atspausdintos ir išsiuntinėtos į tam tikrus distriktus. Kitais žodžiais tariant, chicagiečių delegacija į Washingtoną važiavo be jokio reikalo, ir nuvažiavus ten ji nieko nepešė, nes jų kelionė buvo labai pavėluota.

Tik apie 1915 m. iš Lietuvos atvykęs tulas Gineitis, apsistojęs Chicagoj ir rinkdamas medžiagą savo knygai "Amerika ir Amerikos Lietuviai", pasiėmęs iš "Kataliko" tą žinutę apie delegacijos kelionę į Washingtoną ir ten jos nuveiktą didelį darbą, sutvėrė dirbtiną faktą (net su delegatų paveikslais), kuriuom dabar rėmėsi ir Sandaros bendradarbis parašęs aukščiau minėtą rašteli. Gineičio "faktu" pasiremdamas kitas autorius knygoj "Širvydo Biografija" prie mano autobiografijėlės pridėjo, kad aš lietuviams tą rubriką išrūpinęs... su chicagiečių pagelba.

Kad tos rubrikos sumanytoju ir jos gyvenimam įvykdytoju (SLA. vardu), buvau aš, tas tiesa. Bet tame reikale jokios pagelbos iš niekur aš neturėjau; vienatinis mano pagelbininkas buvo tik Dr. J. Šliupas, kuris man padiktavo laišką Darbo Ministerijai. — **V. S. Jokubynas.**

Iš Sandaros Centro

Sandaros Kuopos Juda

Sandaros 7-tos kuopos, South Boston, Mass. sekretorius p. J. Arlauskas prisiuntė sekančių narių duokles:

A. Žukauskas	$2.40
I. Lušis	2.40
P. Apšiega	4.00
A. Bendoraitis	2.40
S. Kontautas	1.60
B. Tumavičius	2.40
S. Naudžiūnas	2.40
A. Čižauskas	4.80
V. Kirmeliavičius	2.40
J. Jakštas	2.40
K. Vileišis	2.40
J. Sidlevich	2.40
J. Palionis	2.40
F. Zokas	2.40
J. Tuinila	2.40
K. Sangaila	2.40
A. Šleivis	2.40
J. Kasmauskas	3.20
J. Ziminskas	2.40
Nauji nariai:	
Betres Koon	$2.40
Charles Wayshvill	2.40
Paul Kalinauskas	2.40
Kazys Žibikas	2.40
Walter Lepeskas	2.40
Andrew Platukis	2.40

Ačiu valdybai ir nariams už sumokėtas ir prisiųstas duokles. — **Sekr.**

Amerika Pakeitusi Savo Nusistatymą, Sako Pranešimai iš Londono

Anglija Stovinti Viduryje Tarp Maskvos ir Washingtono

Londonas. — Anglų supratimas esąs toks, kad Valstijos Departamentas Washingtone pakei tęs savo nusistatymą link rišimo svarbesnių Europos problemų. Pirmiau buvo manyta atidėti viską iki karo pabaigos, vienok kai ne visi to prisilaikė ir kai sovietai pradėjo savaip tvarkyti rytų ir centro Europą, tai ir amerikiečiai nebegalėjo toliau laikytis senojo principo ir nusprendė kalbėtis apie tai dabar ir būsimoj trijų didžiūnų konferencijoj.

Visi žino, kad Suvienytos Valstijos gina Atlanto Čarterio principus ir trokšta, kad visoms **tautoms būt duota proga laisvai** apsispręsti kokios valdžios viena ar kita tauta pageidauja. Čia aiškiai susiduriama su Maskvos nusistatymu. Anglai iki šiam laikui stovėjo viduryje ir vengė prieštarauti sovietams. Bet, pasak anglų, jeigu Amerika sutiks dalyvauti po-karinėj taikos organizacijoj ir ims atsakomybę už būsimos taikos palaikymą, tai anglai gali nusvirti į amerikiečių pusę.

Kitaip sakant, jei anglai bus palikti vieni Europoje, tai jie bus priversti taikintis prie Sovietų Rusijos ir užgirti pastarosios žygius. Bet jeigu Suv. Valstijos aktyviai dalyvaus Europos politinių klausimų rišime, tai Anglija, turėdama atramos, užims drąsesnę poziciją ir atvirai gins Atlanto Čarterį.

Šiuo klausimu tarpe Washingtono ir Londono eina pasikalbėjimai. Kiek galima spėti, tai prez. Rooseveltas yra giliai susirūpinęs, kad jo taikos programa nebūtų numesta liutui suėdimui.

Pereito pasaulinio karo taikos kongresas atsidarė sausio 18 d., 1919 metais Paryžiuje.

Kavos dėmės išplaunamos suru vandeniu.

Dar Ne Visi Atsiuntė

Nors jau turime arti ketvirtadalio miliono svarų rūbų, betgi dar toli nuo mūsų dabar užsibriežtojo vieno miliono svarų. Rūbų reikia dar tris kartus daugiau, negu turime. Neabejojam, kad visi BALF skyriai, parapijos, draugijos ir pavieniai lietuviai toliau tęs rūbų rinkimą ir siuntimą, kurį ypač išplėskime vasario mėnesy.

Visus rūbus malonėkite siųsti BALF sandėlio adresu:

United Lithuanian Fund of America, Inc. Wharehouse
101 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-6203

Suvaržo Civilės Industrijos Gamybą

Chicagos apielinkėj, kuri apima tris valstijas: Illinois, Wisconsin ir Indiana įsakyta susiau rinti civilę gamybą, atleidžiant bent 10 nuoš. darbininkų karinei industrijai.

IŠ BOSTONO

Minėsime Lietuvos Laisvės Šventę

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas įvyks 11 vasario 2 val. po pietų, South Bostono High School auditorijoj. Jį rengia bendras lietuvių komitetas, kuris remia Amerikos Lietuvių Tarybą. Programas prasidės 10 val. lietuvių Šv. Petro bažnyčioje; ten dalyvaus Amerikos Legionas Stepo Dariaus postas ir draugijos. Tai šventei pamokslą pasakys žymus literatas kun. K. Urbanavičius.

Salėj kalbės iš Chicagos konsulas Petras Daužvardis, Tarybos narys kun. F. Juras, adv. F. J. Bagočius šelpimo fondo narys. Solistas R. Juška ir p. Ivaškienės jaunimo grupė išpildys programą. Kalbės Mass. valstijos gubernatorius M. J. Tobin ir Bostono majoras J. E. Kerrigan. Aukos bus renkamos Tarybos reikalams. Visi ateikit į tautos šventę.

Toji diena yra mūsų diena, mes savos senos tėvynės negalim išsižadėti; ten lietuviai pavergti, ten jie yra priespaudos ir vargo kentėtojai. Mūsų pareiga tą atlikti, pašvenčiant porą valandų ir keletą dolerių tautos reikalams.

Visi į 16 Vasario parengimą, kuris bus 11 dieną vasario, 1945 metais; karo laimėjimo metais ir tautų išlaisvinimo laikais.

— **S. Mockus.**

Sakoma, jog Maskva tol nepripažinsiant Atlanto Čarterio, kol jai nebus suteikta viso Atlanto pakrančio Europoje kontrolė.

War Production Board Prohibits Certain Uses of Electricity

As a means of conserving fuel on a nation-wide basis, the War Production Board has issued an order, dated January 15, 1945, which prohibits the use of electricity for the following purposes:

"(1) Outdoor advertising and outdoor promotional lighting.

"(2) Outdoor display lighting except where necessary for the conduct of the business of outdoor establishments.

"(3) Outdoor decorative and outdoor ornamental lighting.

"(4) Show window lighting except where necessary for interior illumination.

"(5) Marquee lighting in excess of 60 watts for each marquee.

"(6) White way street lighting in excess of the amount determined by local public authority to be necessary for public safety.

"(7) Outdoor sign lighting except for: (i) Directional or identification signs required for fire and police protection, traffic control, transportation terminals or hospitals; or directional or identification signs for any similar essential public services the lighting of which is specifically certified to be necessary by local public authority. Certification shall be made in writing to the appropriate electric supplier and need not be in any particular form; (ii) Directional or identification signs using not more than 60 watts per establishment, for doctors and for hotels, and other public lodging establishments."

As a supplier of electricity, the Commonwealth Edison Company is required to bring this order to the attention of all its customers using electricity for these purposes.

This order of the War Production Board is by its terms mandatory, effective February 1, 1945, and places the responsibility for compliance upon the *users* of electricity. The War Production Board, however, urges voluntary compliance as soon as possible.

The order further requires that the Company notify any customer known by the Company to be in continued violation of the order after February 1. A copy of this notification must be sent to the District Office of the War Production Board.

The War Production Board asks full cooperation of all users affected. The order provides that wilful violation is subject to fine or imprisonment, and further provides that the Board upon determination of continued violation, may direct the suspension of service and prescribe the conditions under which service may be restored.

The Company will be glad to advise with its customers in meeting these regulations.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY
72 West Adams Street, Chicago 90, Illinois
Telephone Randolph 1200

ANTHONY B. PETKUS

Nuliudimo Valandoj
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvių Direktorius
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

MARIAN I. AST
WATCHMAKER and JEWELER
Musical Instruments Finest Cutlery
4618 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 2184

A. L. KUCHTA

Diamonds, Jewelry, Watches and Silverware
Complete Line of Gifts
EXPERT WATCH REPAIRS
2421 W. 47th St. – Phone Virginia 0990

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI – BIZNIERIAI

Tel. Yards 7258
Aleksa Bakery
J. GAVĖNIA, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICtory 4226
Progress Furniture Co
J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654
European Style Bakery
J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEEly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys
— RAKANDAI —

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai
Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas
Muzikos Krautuvė
755 W. 32rd Street
Specialistas Įvairiausių Dailydystės Darbų

BOUlevard 9406
Frank Bastis
Savininkas
7-11 NATURAL TAVERN ir ROSS HOTEL
711 W. 43rd St., Chicago

REPublic 7731
Z. S. Mickevice & Co.
Real Estate — Insurance
Commercial & Residencial Properties
2506 W. 59th St., Chicago

Tel. Victory 0066
Anna - James Tavern
Smagi Lietuviška Užeiga
3415 S. Halsted St., Chicago
Ona Bagdonienė ir J. Janulevičius, Sav.

Tel. Yards 4789
JOHN REKOSH
REAL ESTATE AGENTAS
Reikalui Esant Kreipkitės
840 W. 33rd St., Chicago.

Netinkama Priežiura Prieglaudos Statyboj

Ne To Laukiame Iš Dvasios Vado

Skirtumai Dvasios Vaduose

Ilgamečiai sąjungos nariai jaučia ir mato didelį skirtumą tarp pirmesnių dvasios vadų ir dabartinio dvasios vado. Pirmes nieji dvasios vadai pildydami Labdarių Sąjungos dvasios vadų pareigą, sekdami Kristaus darbus ir mintį pritaikydavo Jo mokslą ir Sąjungos narių tarpe. Nariuose kilus kivirčiams kaipo išmintingas ir geras tėvas sutaikino savo šeimos vaikus, taip jau ir jie prisimindami kad yra dvasios tėvais susutaikydavo narių tarpe kilusius neramumus, todel nariai juos ne tik gerbė, bet ir mylėjo.

Kodel jų klausė žmonės, kodel juos mylėjo ir gerbė? Ne sunku atspėti ir lengva atsakyti. Todel kad jie sekė Kristų ir pritaikė Jo mokslą sielų išganymui. O kas gi dabar atsitiko, kad Labdarių Sąjungoje iškilo didžiausia suirutė, kokios nebuvo nuo Labdarių Sąjungos įsteigimo? To suirutė kilo del to, kad nekurie direktoriai, kuopos nariai ir žymus skaitlius rėmėjų nustojo pasitikėjimo dvasios vadu.

Ir kas gali pasitikėti tokiu dvasios vadu, kuris prašalinime architekto vartoja aukščiausią Katalikų autoritetą savo tikslo pasiekimui? Ne gana to, dvasios vadas per nekurį laiką atsiveda į susirinkimus ir advokatą, kad tas sektų ką kas šneka, kad už prasižengimus galėtų pultu prasikaltėlius, ir net į pipirų žemę išvaryti. Tik tiek nelaimė, kad jo advokatas nesupranta lietuvių kalbos, o iš lietuvių advokatų tarpo neatsiranda kas jam tą "džiabą" atliktų.

Dvasios Vado Tikrosios Bėdos

Dvasios vadas ir advokatą turi ir teismai jam atidari, tik nelaimė, kad prasikaltėlių nesuranda, kuriuos sulig įstatymo galėtų nubausti. Ištikrųjų vargas gyvent demokratiškoj šaly, kame ponas ar mužikas turi lygias teises. Ir be baimės gali tiesos žodį tarti, ir už tai jis nebus išvarytas į pipirų žemę. Bet dvasios vadas vistiek nužiūrėjo du niekuomet neprasikaltusius vyrus pulti: P. Vaicikauską ir Jodelį. Vaicikauskas 70 m. žmogus, trisdešimts metų priklauso prie sąjungos, vienas iš pirmųjų sąjungos direktorių ir organizatorių. Jodelis vicepirmininkas ir vienas iš gabiųjų veikėjų Labdarių Sąjungoje. Dvasios vadas laukė progos prikibti prie šių vyrų, ant galo ir sulaukė. Jodelis praeitą vasarą išvyko į Michigan City apielinkes poilsiui pas savo draugus. Jodelis ir jo draugai karts nuo karto vykdavo naujuoju keliu No. 20 į Michigan City, sekmadienį Šv. Mišių išklausyti, paprastomis dienomis nuvykdavo kasdieninio gyvenimo reikmenų nusipirkti. Jiems prisieidavo ir pro didelį akmeninį dviejų aukštų puošnią viešą užeigą—roadhouse pravažiuoti. Keliolikos sieksnių nuo nuo to namo dvi didelės iškabos. Viena iškaba užrašu "Tourists' Inn", garsina tikslą namo, o antroji vardą įstaigos.

Buvo gražus vėlyvas vasaros vakaras, gražioji vasaros saulutė leidosi žemyn; Jodelis savo draugiškumo išreiškimui pasiųlė jiems vakarienę nupirkti. Kadangi dabartiniu laiku ant naujojo kelio tinkamų valgyklų beveik nebėra, tai manė kad šioj didžioj užeigoj tikrai gaus tinkamą vakarienę. Važiuodami pro šalį sustojo, Jodelis išlipo iš automobilio ir nuėjo pasiteirauti vakarienės reikale. Pabeldus į duris, atėjo moteriškė. Jodelis tarė "Geras Vakaras", anglų kalboje ir teiravosi ar ne turi kokių nors užkandžių vakarienei del savęs ir savo draugų automobily laukiančių. Jam atsakyta, kad dabartiniu laiku nei valgio nei gėrimo touristams neturi, tik nuomuoja kambarius nakvynei.

Kadangi nakvynei kambarių jiems nereikėjo, tai atsisveikinęs grįžo prie automobilio. Jam grįžtant prie automobilio, kame sėdėjo jo draugai, atvažiavo kitas automobilius. Jodelis norėjo grįžti atgal ir pasisveikinti su jam pažįstamu asmeniu, bet jo draugai, esantieji automobilyje, nenorėjo ilgiaus laukti ir nuvažiavo kitur vakarienės ieškoti.

Advokato Atsilankymas Pas Jodelį

Greitai prabėgo vasarojimo laikas, reikėjo grįžti į Chicagą prie sunkaus kasdieninio darbo, uždirbimui kasdieninės duonos sau ir šeimai. Jodelis niekuomet nemanė kad grįžus į Chicagą susidurs su nesmagumais. Bet štai už nekurio laiko naktiės tamsumoje, kada jau nekurie šeimos nariai miegojo ir jis pats rengėsi poilsiui, išgirdo duryse smarkų bildėsį. Pažvelgęs pama tė vyrą, kuris prašėsi į vidų.

Pradarius duris nepažįstamas, neprašytas svetys, įėjo į vidų, pasisakė, kad esąs dvasios vado advokatas. Ir čia aštriu balsu pradėjo pranašauti savo galybę, kad jis Jodelį gali tuojau areštuoti, nubausti didelėmis piniginėmis bausmėmis ir pasodyti į kalėjimą. Tik to dar nepasakė, kad jį gali išvaryti į pipirų žemę. Jis sakė kad nieko nešnekėtų apie viešąją užeigą netoli Michigan City.

Bet Jodelis, būdamas U. S. ištikimu piliečiu, o ne diktatoriškų šalių vergu, nepabugo. Tuo tarpu išbudo iš miego ir kiti šeimos nariai. Duktė išgirdusi triukšmingą svetimą balsą, puolantį ant jos tėvo atsiskubino į vieškambarį. Pamatęs ją, advokatas aprimo, nukreipė kal bą kiton pusėn; klausė kokią jį mokyklą lanko. Duktė girdėjusi pirmiau advokato puolimą atsakė: "Tamstai nėra reikalo žinoti kokią mokyklą aš lankau, bet iš tamstos kalbos suprantu kokią mokyklą tamsta esi išėjęs."

Klausimas kokiais sumetimais dvasios vadas siuntė advokatą pas Jodelį. Aišku, advakatas savo valia to nedarė. Ant šitų klausimų kas nors turėtų atsakyti. Tur būt Jodelio atsilankymą į roadhouse palaikė už prasikaltimą. Tai jei taip, tai kokiems tikslams dar ta iškaba prikabinta su užrašu "Tourist Inn"? Kam dar suvilioti vargšą žmogų, kuris, kaipo vice-pirmininkas Labdarių Sąjungos norėjo biznį padaryti. "Tourists Inn" iškabą turėtų pakeisti į "Keep Out" iškabą. Bet jeigu kitiems leistina į ją atsilankyti, tai kodel Jodeliui draudžiama? Kame gi skirtumas?

Muzikos Mylėtojas

Ciprijonas nueina į vienos daininkės koncertą. Maršalka prie durų jam sako:

— Negaliu jūsų įleisti.

— Del ko gi? Juk aš turiu bilietą!

— Tamsta esi perdaug įsikaušęs; neblaivus.

— Jeigu būčiau blaivus, tai ar manai, kad lankyčiau tokį koncertą?

Šių laikų torpedos, išmestos iš laivo, plaukia 50 mylių į valandą. Jos gali keliauti 5 mylias.

ALRK. LABDARIŲ SĄJUNGOS KUOPA BRIGHTON PORKE PROTESTUOJA

ALRK. Labdarių Sąjungos 8-tos Kuopos Priimtoji Rezoliucija Jos Delegatų Suspendavimo Reikala

Savo metiniame susirinkime, kuris įvyko sekmadienyje, sausio 14 dieną, Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios parapijos svetainėje, ALRK. Labdarių Sąjungos 8-toji kuopa, išklausiusi savo delegatų į centrą pranešimo ir patyrusi, kad tie delegatai buvo suspenduoti tame centro susirinkime, gruodžio 27 dieną, 1944, vienbalsiai nutarė:

1. Kadangi mūsų kuopos delegatų "suspendavimas" ir įžeidimas atliktas vienpusišku dabartinio Dvasios Vado kun. A. Linkaus nuosprendžiu, be tinkamo ištyrimo ir nedavus progos mūsų delegatams pasiaiškinti;

2. Kadangi primestas mūsų kuopai "nusikaltimas" buk ji neatidavusi centrui pelno nuo surengto pikniko asoliučiai neatitinka tikrenybei, nes kuopa įteikė centrui du trečdaliu pelno (1944 m.), sumoje$770.35, daugiau negu reikalauja konstitucija, pasilikimą savo reikalams tik vieną tračdalį;

3. Kadangi minėtam centro susirinkime nebuvo kvorumo, tai yra atstovų iš trečdalio sąjungos kuopų ir priklausančių draugijų, o buvo prikviestas būrys pritariančių dvasios vadui moterėlių, be jokio patikrinimo mandatų ir įgaliojimų ir toms moterėlėms buvo leista pagal įsakymą balsuoti, tai atsižvelgiant į aukščiau paduotus faktus, tebūna nutarta:

1. Kad ALRK. Labdarių Sąjungos 8-toji kuopa skaito jos delegatų "suspendavimą" neteisėtu ir laužančiu organizacijos konstituciją;

2. Kad Dvasios Vado argumen tai, reikalaujant "suspendavimo" buvo paremti ne faktais, bet kerštavimo sumetimais ir kaipo tokie nėra verti rimtos atydos;

3. Kad įvykęs aukščiau paminėtas centro susirinkimas, neturėjęs reikalingo kvorumo, yra savaime nelegalus ir išrinktoji centro valdyba negali būti teisėta;

4. Kad be jokio atidėliojimo būtų sušauktas kuopų atstovų ir priklausančių Dr-jų atstovų susirinkimas, kuris turėtų reikalingą kvorumą ir kad jame būtų išrinkta nauja, teisėta valdyba;

5. Kad palengvinus centro valdybos nariams pareigų pildymą, vienas asmuo neprivalo užimti daugiau kaip vieną vietą centro valdyboje;

6. Kad centro valdybos susirinkimai būtų laikomi įvairiose kolonijose, kur yra ALRK. Labdarių Sąjungos kuopos, o ne vienoj, kaip iki šiolei kad buvo praktikuojama;

7. Kad neišpildžius šių pamatuotų reikalavimų, ALRK. Labdarių Sąjungos 8-tos kuopos nariai įgalioja savo kuopos valdybą imtis tolesnių žingsnių apgynimui organizacijos konstitucijos, geros tvarkos ir delegatų "suspendavimo" prašalinimui.

ALRK. 8-tos Kuopos Valdyba:

D. Varnas, Pirmninkas
M. Pakeltienė, Sekretorius
N. Širvinskas, fin. sekr.
P. Vaicekauskas, Iždininkas.

Pacifiko vandenyno paviršius užima 68 milionus kvadratinių mylių.

Taip Jos Darbavos

Atskaita, Community and War Fund Vajaus Rinkliavos Bridgeporte

Nors praėjo jau apie mėnuo laiko nuo užbaigimo vajaus, rinkime aukų per namus, bet tie gražūs darbai, atlikti mūsų lietuvių moterių rinkėjų Bridgeporto kolonijoj yra tokie, kad negalima praleisti neišreiškus joms nuoširdžios padėkos, nes jos yra pilnai to užsitarnavusios. Tai buvo labai sunkus ir keblus darbas pirmu kartu eiti viešai per namus, klabinti duris ir varpeliai. Kaip kur sutikta su šypsena, kitur buvo išbartos, bet rinkėjos nesibaidė ir tęsė savo darbą iki pabaigos su gražiomis pasekmėmis.

Tvarkytoja (kapitonas) Bridgeporto kolonijoj buvo Rozalija Mazeliauskienė, nuoširdi darbuotoja, dirbo su pasišventimu tvarkydama rinkėjas, prižiūrėdama kad viskas eitų kuo nuomaloniausiai. Kur buvo reikalinga pagelba rinkėjoms, jinai visuomet surado laiko joms padėti, kaipo kapitonas šioj kolonijoj, savo užduotį atliko su didžiausiu pasisekimu.

Taipgi rinkėjos savo darbą atliko 100 procentų pilnumo; jos aplankė kiekvieną gyvenimo namelį netik dienomis, bet ir vakarais, ėjo prašydamos aukų. Čionai norime paminėti kiek kurios rinkėjos surinko.

Pirma pora rinkėjų buvo Pearl Kurauskas ir M. Gumaliauskas; jos surinko $133.50. Antra pora — A. Vaicikauskienė ir A. Gilienė — $63.50. Trečia pora — A. Leščinskienė ir R. Mazeliauskienė — $66.00. Pavienės rinkėjos buvo: p-lė A. Navikaitė — $18.75. P-nios M. Banis $44.00, J. Andrulienė $24.82, O. Aleliūnienė $15.00, J. Lukas $53.15, A. Mauck, Fellowship Įstaigos vedėja $11.00. M. Zolpienei į namus pridavė $14.00, ir mūsų darbščioji kapitonas R. Mazeliauskienė, kaipo pavienė rinkėja surinko $126.00.

Po vadovyste kapitonės R. Mazeliauskienės per namus surinkta ir priduota centrui viso $569.72. Taipgi buvo gauta aukos iš šių draugijų per R. Mazeliauskienę ir priduota į centrą sekančiai:

Šv. Petronėlės Draugija, iš Bridgeporto ---------- $25.00
Palaimintos Lietuvos D-ja iš Brideporto ---------- 15.00
Lietuvai Gelbėti 1-mas Skyrius, iš Bridgeporto ------ 15.00
Lietuvių Namų Savininkų, iš Bridgeporto ---------- 15.00
Lietuvių Moterių Piliečių Lygos ---------- 16.00
ALRK. Moterų Sąjungos 49ta kuopa iš Bridgeporto ---- 10.00
ALRK. Moterų Sąjungos 55ta kuopa iš West Side ------ 10.00
Aušros Vartų Moterų Dr-ja, iš West Side ---------- 10.00
(Draugijų aukos buvo minėtos spaudoj).

Norime labai nuoširdžiai padėkoti visoms rinkėjoms už jų pasidarbavimą šiame vajuje. Nors šis pirmas bandymas buvo sunkus, bet dabar gavome daugiau patyrimo ir kitam rinkimo vajuje būsime pasekmingesnės, nes jau takas pramintas.

Karo pabaigos nesigirdi, o mūsų brangi tėvynė Lietuva yra labai nuvarginta dviejų priešų. Jai pagelba yra neapsakomai reikalinga, ir labai didelė. Kadangi negalima tiesioginiai siųsti paramos, tai prisidėkime kur galima su aukomis ir gelbėkim mūsų vargstantiems Lietuvoj; stengkimės ištiesti savo pagelbos ranką — jie prašo mūsų. Dar kartą tariame širdingos padėkos žodį rinkėjoms.

R. Mazeliauskienė, kapitonas
M. Zolpienė, padėjėja.

Vieša Padėka P-niai J. Daužvardieniai

Šiuomi norime išreikšti padėkos žodį mūsų Gerbiamai p. J. Daužvardienei už jūsų duotus patarimus rinkime aukų Community ir War Fund vajuje. Jūsų atsilankymas į Bridgeporto rinkėjų posėdį davė mums padrąsinimą prie šio naujo darbo; jūsų naudingi patarimai palengvino rinkliavos eigą rinkėjoms, kapitonui ir jos padėjėjai.

R. Mazeliauskienė
M. Zolpienė.

Suomiai Išpildė Maskvos Reikalavimą

Suomių karo veteranų organizacija, kuri vadinosi "Ginklo Draugai" tapo uždaryta, nes bolševikų spauda ją nuolat vadino "fašistiška". Tas parodo, jog suomiai turi prisitaikinti ir prie Maskvos laikraščių nusistatymo.

Manoma, jog už sviesto svarą reikės duoti dar daugiau "poinčių". Armija paims savo reikalams 20 nuoš. vasario mėnesio gamybos ir 25 nuoš. kovo mėnesio.

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932
1450 Kil. — 12 METAI
WHFC
(1450 Kil.)
Sekmadieniais — 1 val. popiet.
Darbo Dienomis — 9:30 v. v.
PENKTADIENIAIS NUO
7 iki 8 val. vakare

PAMOKOS
Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Knygvedystės
Stenografijos
Mašinėle Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės.
MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro
Amer. Lietuvių Mokykla
816 W. 33rd Pl. — Chicago, Ill.

Namų Taisytojas Kontraktorius
GEO. BORCHERTAS
Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.
10546 S. Artesian Av.
Tel. Cedarcrest 1739

Phine Republic 5550
A. N. MASULIS & Co.
REAL ESTATE
LOAS - RENTING - INSURANCE
Since 1916 in Business
6641 S. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUŠIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAŽUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.
B.R. PIETKIEWICZ & Co.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav.

Žiurėk! Žiurėk! - Žiurėk!
Paliuosuti Nauji Filter-Queen Vacuum CLEANERS
Užsisakyk tuojau, nes pristatymai bus atliekami, kaip gauti užsakymai. Taipgi "Health-Mor" pakeitimui dalis ir įvairių išdirbysčių perdirbtas mašinas tuojaus galėsite gauti. Kreipkitės pas
J. F. DANIS – Dyleris
4753 S. Maplewood Ave. — Chicago — Tel. Virgiania 0310
TAIPGI TAISOM VACUUM CLEANERIUS, RADIOS IR KITUS ELEKTROS DALYKUS

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
NAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE musų įstaigoje. Jusų indėliai rupestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadieni
SOUTH PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

Chicagoje

Karys Edward Uzemack Dingo Laike Mušių Vakarų Fronte

Gerai žinomas Chicagos lietuviams karys Edwardas Uzemack yra dingęs kovose Vokietijoj. Tokią žinią gavo jo žmona Eleonor, kuri yra p-nų F. Platkauskų, sandariečių veikėjų, duktė.

Edward Uzemack įstojo į kariuomenę rugpiūčio mėn. 1943 metais. Į užjūrį jis išvyko pereitam rugsėjo mėnesyje. Pirm užsidėjimo uniformos E. Uzemack buvo "Chicago Times" redakcijos narys ir daug parašydavo apie lietuvius ir Lietuvą. Prieš metus laiko p-nai Uzemack susilaukė sūnaus, kurį pakrikštino Noel.

Adv. A. Olis Turėjo Bylą Peorijoj, Ill.

Pereitam pirmadienyje ir antradienyje adv. A. Olis buvo nuvykęs į Peoriją ginti $10,000 bylą. Adv. A. Olis tą bylą laimėjo.

SLA. 208 Moterų Kuopa Išsirinko Valdybą

Viena veiklesnių SLA. kuopų Chicagoje — 208 moterių kuopa išsirinko tokią valdybą: pirmininke likosi p-ni J. Varašienė; vice-pirmininke p-ni Ad. Lidy, sekretore p-lė H. Mackevičiutė, fin. sekretore p-ni A. Jagiella, iždininke p-ni E. Satkoff, iždo globėjomis — p-ni Martha Kuper ir p-lė Morris; maršalka p-ni S. Narvidienė.

Lošėjam Teko Nukentėti Nuo Triukšmingos Salėje Publikos

Vos Nenutraukė Paties Vaidinimo

Šiais laikais publikai nėra lengva įtikti. Tą patyrę Keistučio choro vaidintojai, belošiant vieno akto komediją "Dėdė Atvažiavo". Teisybės Mylėtojų Draugijos vakare, pereitam sekmadienyje Lietuvių Auditorijoj susirinko pilna svetainė publikos. Prasidėjus lošimui kas tai nepatiko publikai ir ji pradėjo triukšmauti ir šaukti, kad užbaigtų ir eitų nuo scenos. Bet artistai perdaug buvo prisirišę prie savo pašaukimo ir užbaigė vadinimą, nepaisant į opoziciją.

Ant nelaimės, nepasirodė ir orchestra, kuri buvo pasižadėjusi ateiti. Tie kurie norėjo patrep sėti ant grindų, jautėsi apsivilę. Šiais laikais, kuomet trūksta visokių pajėgų, tokie atsitikimai yra paprastu apsireiškimu.

— Buvęs.

Karys Lester Kirielius Žuvo Belgijoje

Juozas ir Josephine Kireliai, 6025 S. Washtenaw Ave. gavo liūdną žinią, kad jų sūnus Lester Kirielius, 30 metų, yra žuvęs Belgijoj. Apie tai pranešė jiems karo departamentas. Lester įstojo kariuomenėn prieš 3 metus ir vakarų fronte išbuvo tris mėnesius.

Šiam Sekmadienyje Bus Sulošta Drama "Iš Meilės"

Metiniam Chicagos Lietuvių Draugijos vakare, šiam sekmadienyje, sausio 28 dieną, bus suvaidinta įdomi ir jaudinanti drama "Iš Meilės". Lošimas įvyks Sokol svetainnėje, 2337 S. Kedzie Ave. Pradžia 3:15 po pietų. Įžanga su taksais $1.20. Draugijos nariai įeis tik užsimokėdami taksus.

Kadangi šis veikalas turėjo didelio pasisekimą pereitą kartą jį vaidinant, tai visiems patartina jį pamatyti kad ir antru sykiu. — T. T.

Susirgo P-ni Nora Gugienė

Žinoma Chicagos lietuvių veikėja ir Bendro Lietuviams Šelpti Fondo sekretorė p-ni Nora Gugienė susirgo. Tikimasi, jog neužilgo ji vėl bus sveika.

Visos Kolonijos Rušias Minėti Vasario 16-tą

Tikietai Toms Iškilmėms Platinami iš Anksto

O skambink per amžius
Vaikams Lietuvos:
Tas nevertas laisvės,
Kas negina jos!

Taigi didžioji Lietuvos nepriklausomybės šventė jau čia pat. Jos minėjimas įvyks sekmadienyje, vasario 18 dieną, Amalgamated Svetainėje, 333 S. Ashland Ave. Įvairių kolonijų veikėjai savo apielinkėse jau platina tikietus, kurių kaina yra tik 30 centų. Rengimo komisija rūpinasi, kad programa išeitų kuošauniausia.

Chicagos Lietuvių Taryba yra pakvietusi visą eilę draugijų ir organizacijų pagelbėti surengime to svarbaus paminėjimo. Todel visi turime sukrusti ir ruoštis dalyvauti. Tegul būna Vasario 16 dienos iškilmė didžiausia mūsų demonstracija už visų tautų laisvę ir už Atlanto Čarterį.

— H. D.

TRUMPOS ŽINIOS

Jeronimas Wood, p-no A. Salduko, 4038 Archer Ave. švogeris svečiavosi Chicagoje. Dabar jis išvyko kur tai į Pacifiką.

Senas Kenosha, Wis. Veikėjas p-nas C. K. Braze, kuris dabar vasaroja Floridoje, prisiuntė Sandarai gražų "souvenir" iš to krašto.

Kostas Zaromskis, iš Brighton Parko, pasižadėjo išplatinti 200 tikietų Vasario 16 dienos iškilmėms.

Geo. Šukys, 3252 S. Halsted St. važiuodamas į prof. V. Bacevičiaus koncertą aplaužė savo automobilių, nors ne visai "smertelnai".

Lietuvių Chamber of Commerce laikys nepaprastą susirinkimą vasario 14 dieną, Dariaus-Girėno svetainėje.

Sandaros 100 moterių kuopos susirinkimas įvyks šiam sekmadienyje, sausio 28 dieną, 3 val. po pietų p-nų G. Lucų namuose, 405 W. 63rd St., antram aukšte.

1-mas leitenantas, Algirdas Kulis, Dr. J. Kulio sūnus, atvyko pas tėvus paviešėti. Dabartiniu laiku jis būna Iowa valstijoj.

P-nai P. ir J. Vaišvilai Susilaukė Sunelio

Geri mūsų prieteliai, p-nai Petras ir Josephine Vaišvilai, 3110 W. 66 St. susilaukė sūnelio ir juomi labai džiaugiasi. P-nas P. Vaišvila, kuris yra savininku Midwest Armature Service, 813 W. 35th St. dalina savo draugams geriausius cigarus. Vienas jų teko ir jūsų reporteriui. Naujagimį jie žada pakrikštyti Leo vardu. — Anupras.

Skubi Pagelba Susirgusiam

Chicagos miestas bando tinkamai globoti savo svečius, todel nesibijokite į jį atvažiuoti. Štai jums vienas pavyzdys. Neseniai iš Mt. Union, Pa. atvyko į Chicagą ir apsistojo viešbutyje biznierius Robert Shapiro. Vaikščiodamas po "loby" jis staiga apalpo ir neteko sąmonės. Į keletą minučių policijos automobilius nuvežė jį į ligoninę. Paskiau atvyko dar vienas policijos patrulis, vėliau pirmos pagelbos gaisrininkų būrys. Bet to visko nereikėjo, nes R. Shapiro pasveiko į 20 minučių.

Draugiškumas yra meilė be sparnų.

Pirkite karo bonus ir ženklus

Prof. V. Bacevičiaus Koncertas

Jis Paliko Chicagiečiuose Gilių ir Malonių Įspudžių

Bet Kur Buvo Didžiuma Muzikos Mylėtojų?

Prof. Vytautas Bacevičius pasirodė pereitam sekmadienyje "Muzikos Žinių" rengiamam koncerte Kimball Hall, vidurmiestyje. Tai buvo gražus koncertas, kurio ilgai neužmiršime. Jo surengimui įdėta nemažai pastangų; daugiausiai tai komp. A. Pociaus. Bet kaž kodel mūsų šviesioji publika kaip reikiant neatsiliepė ir svetainė nebuvo užpildyta. Tuom tarpu žmonių turėjo dalyvauti bent du syk tiek.

Prof. V. Bacevičius sužavėjo klausytojus savo puikiu skambinimu. Jo muzika, rodos, kalbėjo į mūsų jausmus savo mistišku grožiu ir tobulumu. Jis skambino sunkiausius ir garsiausius Liszto, Scarlatti, Chopeno, Žilevičiaus, Gruodžio, Debussy ir savo veikalus. Jo puiki technika, lengvumas tonų išreiškoje pasiekia pačių aukštumų. Tokią nuomonę teko išgirsti iš tų, kurie supranta muziką geriau už mane.

Tame pačiame koncerte pasirodė ir Sasnausko Vyrų Choras, po vadovybe komp. A. Pociaus. Nors karo aplinkybės šiek tiek pakeitė choro sąstatą, vienok gabioje direktyvoje tas trūkumas užpildytas ir choras stipriai, harmoningai ir lanksčiai sudainavo visą eilę gražių, patriotinių mūsų dainų. Besiklausant jauti, jog tai esama jau tikro choro. Vienoje angliškoje dainoje jam gelbėjo žinoma mūsų solistė p-ni Genovaitė Giedraitienė. Prie piano buvo jauna muzikė p-lė Mary Mondeikė.

Užsibaigė koncertas; visi buvo patenkinti programu ir tuom ką jame išgirdome. Tik kaž kaip buvo nesmagu, kad mes Chicagiečiai neužtektinai skaitlingai atsilankėm ir neužtektinai įvertinom progą susipažinti su pasaulinio masto lietuviu muziku, kuris garsina mūsų tautos meną ir vardą, pats gyvendamas ir kurdamas sunkiose aplinkybėse.

Aš manau, kad prof. V. Bacevičiui reikia surengti šiam pavasaryje dar vieną koncerta ir parodyti gerąją Chicagos lietuvių širdį. — Alfa.

Kaip Nubausti Hitlerį?

Trys Chicagos bridgeportiečiai kalbasi apie tai kokią bausmę nuskirti Hitleriui. Vienas sako:

"Aš kas dieną laikyčiau jį po valandą šaldytuve".

"To dar neužtenka," atsiliepia kitas. "Mano supratimu, jį reikia priversti klausytis savo kalbų."

Trupučiuką pagalvojęs prabyla ir trečias:

"Tai per daug žiauri bausmė, turime parodyti daugiau žmoniškumo. Aš gi jį maitinčiau tik silke, svogūnu ir česnaku."

Knygos yra proto kudikiai.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS
metinis
VAKARAS
Sekmadienį, Sausio 28 dieną, 1945
SOKOL HALL
2337 South Kedzie Avenue
BUS SUVAIDINTA DRAMA
„Iš Meilės"
PRADŽIA LYGIAI 3:15 P. M. ĮŽANGA $1.20
Nariams nemokamai (reikės tik valdžios taksus sumokėt)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4330-34 S. California Ave.
Tel. LAFayette 0727
DYKAI Koplyčios visose Chicagos dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 Pirmadienio ir Ketvirtadienio Vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru

PRANEŠIMAS
ADV. JOSEPH J. GRISH
Praneša, kad apleido tarnybą kaipo Assistant Attorney General ir dabar užsiima praktika Advokatūros po adresu —
77 WEST WASHINGTON STREET
Room 1708
Telefonai: ANDOVER 5475 ir 5476

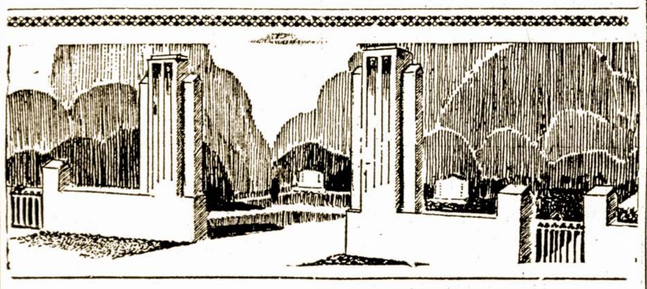

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

N. KANTER, Sav.
Specialėmis Kainomis
Čia Galite Gauti Degtinės, Brandės, Rum, Gin, Vyno Kordialų Įvairiausių Rūšių.
Monarch Liquor Co.
3529 So. Halsted St.
Phone YARds 6054

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
LIETUVIS DAKTARAS
Aptometristas
Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų Išmokėjimų
3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN
Lietuvis Advokatas
2201 W. Cermak Rd.
Ofiso valandos: Kasdien nuo 2—4 Išskyrus Trečiadienius.
Telefonas Canal 1175
Vakarai Pagal Sutarties.
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

Tel. LAFayette 7020
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniai: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Phone Calumet 7358
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Tel. YARds 4641
J. RIMDZUS, D. C.
CHIROPRAKTORIUS
20 Metų Patyrimo
4649 S. Ashland Ave.
VALANDOS: 6—8 val. vakare Šeštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis—pagal suturtį.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu Neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Kas diena nuo 1 iki 3 val. po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakarais
Trečiadienio vakarais ir Sekmadieniais pagal Susitarimą

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: nuo 1—[illegible]
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. Californija Ave.
Telefonas Republic 7869

YARds 4787
DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Ave.
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val.
Nėd., Serd. ir Subatos vakarais
Tik pagal sutartį
Namų Tel. Prospect 1930

YARds 2246
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 3 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 85th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 p.m.
Nedėldieniais pagal sutartį.